Ն. 4861 — 1882 ՓԵՏՐՎԱՐ 12 ՇԱԲԱԹ — 23 ԻՆՁԻ ՍԷՆԷ — ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՓԵՏՐՎԱՐ 24 ՇԱԲԱԹ — Ն. 4861

ԳԻՆԸ ԹԵՐԹԻ

Իսթանպոլ իյին սէնէլիկ մէհիա 10
Ալիք այ » » 5
Իւչ » » 3

Թաշրալար իյին մէհիաիյէ 10
Ալիք այ » » 5
Բոսֆոր իւէրէքի պիզէ՝ այիտ տիր.

ԻԼԱՆԼԱՐ

Գիրինէք տէֆա իյին սաքիրը 3 ղ.
Իքինէք » » » 2 ղ.
Իւչիւնճիւ » » » 1 ղ.

30 ՓԱՐԱ.

Անկախության Էջերեսար

ՄԻԻՆԱՏԻՒ ԷՐՃԻԵԱՍ

Իյան սրբասքնա գօնուլմահան իրանաք ու իխթարաքրն սաքիրը 5 ղ.
Մէջթուզլար Կ. Ռ. Փանոսեան խմինէ եազիլիր
Իսթանպոլտա, Գալաթատա Բէնլիէնպէհ-պազարընտա Իրոի խանընտա Ն. 11։

١٢٩٧ ԵՈՒՊԱԹ ١٢ — ١٢٩٩ ՐԷՊԻ ԻՒԼ ԱԽԻՐ ٩ — 30 ՓԱՐԱ.

ԻԻԹԱՐ

Մազուր տիլեէրէք պէեան իսէրիզ քի, պու հաֆթա մսթպասմըզտան տէօրթ քիշի քէյֆսիզ օլուպ, վէ միւվէզզիմիզ Միրիճան աղա տախի պունլարտան պիրի օլուզունտան, տէօրթ կիւն տիր ղազէթամըզ տաղըլամամըշ, վէ պու կիւն պաշդասը.լա կէօնտէրիմիշ իսէ տէ, Թապիաթիյէ պիր չօղ եանլըշըզլար վուգու պուլանաղընտան, էքսիք նիւսխէ կէլիր իսէ սոնրա իսթէնիլմէսինի, վէ զիւատէ կէլմիշ վէ եախոտ ալընմըշ իսէ, սաղլանըլըզ իատէեէ հիմմէթ պույրուլմասընը ըէճա իսէրիզ քի, պազը նիւսխէմիզ էքսիլմէսին։

* *

Էսրարը Փարիսին պիրինճի ճիլտի էլի պիր պուշուզ ճիւզտէ խիթամ պուլմուշ օլուպ, վէ իքինճի ճիլտին տախի 23 իւնճիւ ճիւզիւ պու կիւն չըզմըշ տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ԱԺԱՆՆ ՀԱՎԱՍ

Գու կիւն մէճլիսի մէզուանտա պազը վուգուաթը ճէտիտէէն սոնրա էֆքէարը սերպէսթիյէ Թարաֆտարը պուլունան մէպոս Մ. Պրասլը իքինճի տէֆա օլարագ մէճլիսէն տիշարը չըզարըլմըշ, վէ մէվզրի մէմուրիյէթինին միւնհալ գալտըրը իլան օլունմուշ տուր։

Վիէննա, 22 փեար.

Ժէնէրալ Սգոպելէֆին նութգու իւղէրինէ հուսուլէ կէլէն հէրէճանընն սէօնսիրիլմէսի իչին իւչ շիմալ իմբրաթորլուգպարընն (Ռուսիանընն, Գերմանիանընն, վէ Ավսթրիանընն) տէվարիի սիէասիյէլէրինտէ պիր զայրէթի ֆէվգէլատէ կէօրիլմէքտէ տիր։ Նութգու մէզքիւրուն պիր նէթիճէի սէրիաեը մուհիպ օլմասընա ճաղը զանն օլունմագտա իսէ տէ, Սըլավ վէ Գերման միլէթլէրի պէյնինտէ մէվճուտ օլան ատէմի իթիլաֆա պիր տէլիլ ատտ իտիլմէքտէ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Իսթանպոլ զազէթասը տունքի նիւսխէսինտէ Ինկիլիզերրա սէֆարէթի, խարիճիեէ նէզարէթի ճէլիլէսինտէն էրտէք վագրասընտա մէճրուհ օրմուշ օլուպ, միլէթէսիրէն վէֆաթ իյլէեէն գաբթան Սէլպինինին ճէնազէ այայընն Թօքխանէտէն Հայտար բաշատա միրուրի էնասընտա Թօքլար ախթըմասընը Թալեպ իթմիշ օլտուղունու, վէ Խարիճիեէ նէզարէթի Թարաֆընտան տախի, վագրա պէօյլէ պիր ատէթ ամիրալլար հագգընտա իճրասը մէսպուգ իսէ տէ, քիչիւք բիւթպէտէ պիր զապիթ հագգընտա պու շերէֆին իճրա օլունմասընաճաղը պիլտիրիլմիշ օլտուղունու խապեր վէրիէօր իսէ տէ, տիւն գաբթան Սէլպինին ճէնազէսի Ֆալգան վաքօրույա նագլ օլունտուղու էնտատէ Թօքլար էնատախթ օլունմուշ, վէ Թէրսխանէ Թարաֆընտան կէօնտէրիլմիշ պուլունան պիր Թադըմ ոանտալլար տախի ճէնազէ ատլըընա կիթմէք իսթէեէնլէրի նագլ իչուն Թօքհանէ իսկէլէսինտէ պուլունմուշլար տըր։

Միւսիմիլէյհին վէֆաթընտան պէրու էճնէպի սէֆինէլէրի, պայրագլարընը հարբմ օլարագ չէքմէքտէ պուլունմուշլար տըր։

—

Բաբա հազրէթլէրինին Ֆէրիսատէթ վէֆիլի մենէնէօր ՎանուԹէլլի Ֆօլմա-Գաղչէ սէրայընտա կիտէրէք Ալմանիա հէյէթի սէֆարէթի ֆէվգէլատէսինէ վիգիթա վէրմիշտիր։

—

Երկէօյտէն վարիա օլան պիր Թէլէկրաֆնամէ մանէլինէ նէզարէն, ինկիլթերրա գրալիչասը Թարաֆընտան պիր նամէյի համիլ օլան զաթ իլէ գաբտան Սէլպինին զէվճէսի մուխալիֆէթի հավատանանաչի Թունայը կէչէմէեիպ օրատա գալմըշլար տըր։ Գինահն ալէյհ մատամ Սէլպի զէվճինին ճէնազէ այայընտա, վագթըյլա եէթիշիպ, հազրը պուլունամամըշ տըր։

—

Գուբրէչտէն ալընան պիր Թէլէկրաֆնամէեէ կէօրէ, կէչէն սալը կիւնիւ բօստա չանթասը Թրէնին հարաքէթի վագթինտէ եէթիշէմէմիշ օլտուղունտան, պու ագշամ Ֆէրիսատէթէ կէլէճէք Վարնա բօստասը, Էվրօբատան կէլէն մէքթուպլարը վէ զազէթալարը կէթիրէմէեճէք տիր։

—

Սիվլա վալիսի Խալիլ Իրֆաթ բաշա հազրէթլէրի մահէլի մէմուրիյէթինէ միւթէվճճիհէն պու կիւն Ֆէրիսատէթտէն հարաքէթ իտէճէք տիր։

—

Ալմանիա տէվլէթինին տէվլէթի Ալիեէ իլէ ոգտ օլունմագ իւզրէ Թէրթիպ իյլէմիշ օլտուղու Թիճարէթ մուահէտէսինին Գապը Ալիեէ Թէպլիզ օլունմուշ իտուկինի ճէրիտէ խապէր վիրտիկի կիպի, Ֆարտիւ Գօսֆոր իսէ մուահէտէի մէզքիւրէ միւզաքէրաթընը շիմտիլիք Թէէխիւր իտիլմիշ օլտուղունու պէեան իյլէեօր։

—

Միւճթէվէսի Ամէրիգա գօնսօլոսու Մ. Հիպ զէվճէսիյլէ պէրաբեր Ֆրանսըզ բօստա վաքօրույա Նիսէ միւթէվէճճիհէն հարաքէթ իյլէմիշ, վէ միմահլէյհին զայպուպէթի էնասընտա Մ. Գիթրէլօն գօնսօլոսանէ ումուրունուն իտարէսինէ վէքալէթ իյլէմէսի մուգարրեր պուլունմուշ տուր։

—

Միթէվէֆա Բավլաքի Միսիրիս պէյին զէվճէսի վէ Ալէքսանտր Գարաթօտորի բաշա հազրէթլէրի մահէլի մէմուրիյէեթինէ գայրն վալիսէսի մատամ Աննա Միսիրիս վէֆաթ իթմիշ, վէ ճէնազէսի Արնավուտաքէյլունտէ միւսուտֆինի մախսուսունա տէֆն իտիլմիշ տիր։

—

Ալմանիա հէյէթի սէֆարէթի ֆէվգէլատէսի ազասը էվվէլքի կիւն Թօքգաբու սէրսաեը հիւմահուունունու սէյր ու թէմաշա իյլէմիշլեր վէ հավա բէք մուխալիֆ օլմաղլա Թէրսանէի ամիրէ իլէ Ատալարը կէզէմէմիշլեր տիր։

Ագշամիէյին բրէնս Բայիվիյլ ճէնապէրի իլէ ռիֆագաստը զաթը հազրէթի Շէհրիեարինին բէտերի հիւմահուունլարը Ապտիւլ Մէճիտ խան հազրէթլերի Թարաֆընտան ինչա գէլընմըշ օլան Նիզհէթիյէ գասրը ռուսական հիւմահուունունա պաշ վէքիլ Սատիտ բաշա հազրէթլերի Թարաֆընտան վէրիլէն զիեաֆէթտէ հազրը պուլունմուշ տուր։ Վագթինտէ Մ. Լամարթին տախի գասրը մէզքիւրտէ գապուլ օլունմուշ իտի։

Իշպու զիեաֆէթտէ վիւքելի ֆէխամ, վէ սերայը հիւմահուունտա էֆֆի խըտմէթ իյլէմէքտէ օլան միւշիրանը ագամ հազարթը, վէ Ալմանիա մասլահաթկիւզարը Մ. Հիրշֆէլտ իլէ Ալմանիա մէէմուրիյինի միւլքիեէսի հազրը պուլունմուշլար, վէ գասրը հիւմահուունու մէզքիւրսուրէթի մուԹանԹանատա տօնատըմըշ տըր։

—

Խսթանպոլ զազէթասը տունքի նիւսխէսինտէ, պիր Արնավուտ մէնպաքնտան ալարագ, գաբտան Սէլպինին գաթլի մէսէլէսի հագգընտա պիթարաֆտանէ աթիտէքի թաֆսիլաթը նէշր իտիեօր.

Արնավուտ չօպանընն պիր գաչ կիւն էվվէլ պիր քէօրէկի թիւֆէնկ գուրշունույա էօտիւրիլմիշ, վէ քէօրէեին եանընտա պուլունան պիր խարթուճ ինկիլիզ մատամուլաթընտան օլտուղունտան, չօպան գաբտան Սէլպիյի կէօրտիւքտէ, պունուն տախի պիր ինկիլիզ օլտուղունտան, միւսիմիլէյհէ եանաշըպ սագլասարը խարթուճու կէօսթերմէշ, վէ պու քոնդրանդա քէնտիսընը օլուպ օլմասընը սիւալ իյլէմիշ տիր։

Մ. Սէլպի ասլա թիւրքճէ պիլմէտիկինտէն չօպանընն պարութ խսթէմէքտէ օլտուղունու զոնն իլէ քէնտիսինին եանընտա պարութ պուլունմասընը խարթուճ պուլունտուղունու կէօսթէրմիշ, վէ միւսիմիլէյհին խարթուճու քէօրէք լաչէսի եանընտա պուլունան խարթուճուն այնիսի օլտուղունտան, Արնավուտ պու նէվ խարթուճլարրն պիրպիրինէ պէնզէտիքլէրինի տիւշինմէմէեէրէք Սէլպիեէ սօքա իլէ վուրմուշ տուր։

Գաբտան Կրանֆէլ իսէ չօպանա նիշան ալարընտան, մէրգումտախի ֆիրար իտէրէք օն պէշ գաբտար ըէֆիֆլէրիլէ ավտէթ իյլէմիշ, վէ պու սրրատա վուգու պուլան արպէտատա Սէլպի պալթա իլէ էօյլէ ֆէնա սուրէթտէ մէճրուհ օրմուշ տուր։

Գու ըիվաեէթտէ մուզահիրի սրհ. հէթ ատտ օլունանագ պիր շէյ եօգ տուր, վէ էկեր սահիհ իսէ պու հատիսէեէ սէպէպ վերմիշ օլան պու կիպի պիր սուի ֆէհմանէն տոլաեը Թէէսսիֆիմիզիս պէեան իյլէմէքտէն պաշգա պիր շէյ տեեէմէեիզ։

Գիրիսինին վէֆաթընը ինթահ գըլմըշ օլան չու վագրա, էկեր միւսիմիլէյհիմիզն եանընտա Թէրճէմանլըգ խըտմէթինի իյֆա իյլէմէք իւզրէ Թիւրքճէ պիլիր պիրիսի պուլունսա իտի, վուգու պուլմագ իտի։

Խսթանպոլ զազէթասընն գավլինճէ, մահէլի մէզքիւրէտէ հէր վագթի ավճըլար իւզրինէ պէօյլէ հիւճումլեր վուգու պուլմագտա օլուպ, վէ հաթթա կէչէնլերտէ հօպարթ բաշա տախի երտէք ճիվարընտա ավա չըգմըշ օլտուղու էնատէ, պէօյլէ պիր արպէտաեա Թէսատիւֆ իթմէք իւզրէ պուլունմուշ իսէ տէ, իհթիեաթքեարանէ տավրանըպ եանընտա իւքի չավուշ վէ սաեիր առատմար պուլունտուղունտան, վուգուինէ մէյտան պրագըլմամըշ տըր։

—

Լիպնանընն չարգ հիհէթինտէ, չու արա բէք չօգ գար նիւզուլ իյլէմիշ տիր։

Գէշինճի օլտուլի հիւմահուն միւշիրի Հիւսէյին Ֆէվզի բաշա կէչէնլերտէ արապա իլէ Շամանան Գէյրութա կիտէր իքէն, տիրբիեէ ԹուԹուլմուշ վէ կիւճ հալ իլէ Ասթուրէ քէօյինէ տիւշէպիլմիշ տիր։

Լիպնան մութասարրֆը պունու իշիթտիքտէ, Ֆէվզի բաշանընն եալ աչըլանա գատար Զահլէտէ գալապիլմէսի իչին պիր չօգ ամէլէ եալլաեբպ Ասթուրէտէն Զահլէեէ գատար օլան Թարիպլի Թէմիզլէթմիշ, վէ պէօյլէճէ բաշալի միւշարիլէյհ Զահլէեէ կիտէպիլմիշ տիր։

—

Մ. Թիսսօ էօհտէսինէ Թէվճիհ օլունան Ֆրանսա ճիւմհուրիյէթի Լօնտրա սէֆարէթի մէէմուրիյէթինի տէրիւհտէ իյլէմէք իւզրէ, մահէլլի մէէմուրիյէթինէ աղիմէթ իչին հազրըլըգ կէօրմէքտէ տիր։

Ճիւմհուրիյէթի միւշարիլէյհա Ֆէրիսատէթ սէֆիրի մարքի տը Նօայլը, կէլէճէք մայիս սեբընտան էվվէլ Ֆէրիսատէթէ կէլմէսի միւհ-

վասէլէթինէ գատար Մ. տը Մօնթելօն մասլահաթկիւզարըգ խըտմէթինի իյֆա իտէճէք տիր։

—

Հալէպտէ եէտինէֆէր մահպուսարը, նէօվպէթ պէքլէմէքտէ օլան ասքէրնէֆէրինի գաթլ իլէ հապսխանէտէն գաչըրգըլարը, վէ չէհրի մէզքիւրտէ եէհուտիլէրէ հագարէթլեր օլունտուղու, կէչէն հաֆթա զազէթալարտա օգունմուշ իսէ տէ, հատիսէի մէզքիւրէ պու տէֆա մաթպուաթ իտարէսի Թարաֆընտան Թէքզիպ օլունմուշ տուր։

—

Բօսֆոր վէ Թէլէկրաֆ նազրը Իզզէթ էֆէնտի հազրէթլերի Թարաֆընտան, Վագթ զազէթասը միւտիրի Ֆիլիպ էֆէնտիյէ գարշը պիր տավաեա իգամէ օլունմուշ իտուկի մաալիւմ տիր։ Մուհաքէմաթ էսնասընտա Վագթ զազէթասը վէքիլի Կարկուր էֆէնտինին նազրը միւշարիլէյհէ գարշը խըրսըզ սըֆաթընը գուլլանմըշ օլտուղու իտուտա օլունարագ, Իզզէթ էֆէնտինին վէքիլի Թարաֆընտան մահքէմէյի ճինայէթտէ Կարկուր էֆէնտիյէ գարշը տիկէր պիր տավաեա գրեամ օլունմուշ իտի, պու տէֆա մէսէլէ հէյէթի իթհամիյեէ Թարաֆընտան Թէտգիգ օլունտուգտա, Իզզէթ էֆէնտինին պու խուսուս իչին այրըեէթէն իգամէյի տավաեա հագգը օլմասը.ը պէեան իլէ, մուհաքէմէ իճրասը մէնն ուրէտտ օլունմուշ տուր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Մասխին գըթասընը պիւյիւտիւլճէճէկի, պիր գաչ հաֆթա էվվէլ իլան իտիլմիշ, վէ օլ պապատ լաղըմ կէլէն հազրըլըգ սէպէպինտէն, պու հաֆթա իչ կիւն չըգարըլմամըշ իտի. իմտի տունքի կիւն, շիմտիյէ գատար պուլունան զազէթալարըմըզն քեաֆֆէսինտէն պիւյիւք օլտուղու, վէ թէմիզ ճէտիտ եազըլար իլէ թապ իտիլմիշ պուլունտուղու հալտէ նէշր իտիլտիկիմա մէճմուունիյեէ կէօրիլմիշ տիր։

Կերէք Իթիճեան էֆէնտիեի վէ կերէք էհալիմիզի, պու պապպէ թէպրիք իթտիկիմիզէ պէրաբեր, էհալիմիզ թարաֆընտան, վաճիպէտէն պուլունան թէշվիգաթա միւսարաաթ օլունաճաղընը տախի արզու վէ մէէմուլ իտէրիզ։

Ճիզվիթ զազէթասընը ճիզվիթիլիքլէրինի, եալանլարընը վէ միֆսիտիլիքլէրինի, գըթասընն պիյիւք օլմասը իրթիքեապլյա եուԹմագտա օլանլար, պագալըմ եինէ քէնտի իրթիքեապլարընա, խախալըգլարընա, վէ ճէնապսըզլըգլարընա ռեվամ իտէճէքլէր մի տիր։

* *

Բարձրաշնորհ Լուսինեան Խորէն Սրբազանի քոյր՝ Իշխանուհի Մարի Լուսինեան Ազգ. Հիւանդանոցի արդի Հոգաբարձուց ջանքերն քաջալերող նամակաւ մը Փարիզէն Հիւանդանոցի մէջ գործածուելու համար, վիրաբուժական ընտիր գործիքներ ղրկեր է։

Իշխանուհի Լուսինեանի սոյն ազգասիրական նուիրատուութեան՝ ի դիմաց ազգին մեր շնորհակալութիւնն կը յայտնեմք։

ՄԻԻԶԻԳԱ.

Միւզիգա հագգընտա լագըրտը աչըլտըղընտա, վէ եախոտ օնա տատիր պիր սէպէպ գուհուր իթտիկինտէ, հէր նէ գատար գահր իտէքէ զաթէն սիւքիւթի իթթիխազ իթմիշ իսէքտէ, եինէ պու ճիւմլէ իլէ տախի, եա Թապիաթքմըզտա վար տըր, վէ եախոտ մսլի մատտի վէ մանէվի պիզէ բէք չօղա օլմուշ օլտուղունտան, ատէթա պիր Թապիաթ օլմուշ տուր, տուրամտարը, պիր գաչ լագըրտը իթմէք իսթէրիզ նասըլքի, պիր հաֆթատան պէրու, միլէթիմիզ էհլի միւսիգըլէրինտէն օլուպ, վէ խայլիճէ էսէրի կէօրիլմիշ, վէ էմէկի զահմէթի սէպգաթ իթմիշ օլան, վէ հալէատտա մէքթէպլէրիմիզէ խըտմէթ իթմէքտէ պուլունան Թաշճեան Նիկողոս էֆէնտինին, Հայրենիքտէ, իքի տէֆա տըր, քիլիսէլէրիմիզտէ նօթա իլէ վէ Խրգեհոն իլէ տուալար օգունմասը մէնֆաաթընա տայիր, չայեանը տիգգաթ պիր պէնտի օգունմուշ, վէ մէզքիւր պէնտտէ, պիլ միւնասէպէ, պիզիմ տախի զիքրիմիզ, եանի, մէզքիւր զայրէթի չէքմիշ օլտուղումուզուն չէհատէթի կէօրիլմիշ տիր։

Թաշճեան էֆէնտի մէզքիւր ֆիքրի պէեան իթմէսիյլէ, վագտա, քէնտի արզու վէ զայրէթինի պիլտիրմիշ, վէ քէնտի վազիֆէսինի իֆա իյլէմիշ տիր. լաքին, էսէֆ իտէրիզքի, պէօյլէ էսասը չէյլերի թահթը նազարը տիգգաթա ալաճագ, մէյտանտա հիչ պիր հէյեէթ վէ հիչ պիր քիմսէ եօգ տուր. պիզտէ սէօյլէեէն վար, տիյնեէեէն եօգ, տիյնեէեէն վար, էհէմմիյեէթ վիրէն եօգ, էհէմմիյեէթ վիրէն վար, իճրա իտէն եօգ, իճրա իտէն վար, գատր ու գըյմէթ թանրեան եօգ, գատր ու գըյմէթ թանրեան վար։ Բահաթ պըրագան եօգ, չիւնքի։

նանքէօր չօգ, դբսդանճ չօգ, ճիզ. վիթ չօգ, տիւշմէն չօգ, թէասսիւպ չօգ, վէ հէլէ պունլարբն աղբնա, կէօղիւնէ վէ գաֆասբնա իսէ վու. բան, միլլէթէ ֆայիտէյի իլէ զա. բարլըբը ֆարդ իտէն, միլլէթին տօսթունու մուհաֆազա իտիպ, վէ ախիշմէնինի գահր էյլէէն հիչ եօգ. հալբյլէ պէօյլէ պիր միլլէթտէտ, հիչ պիր չէյ եարբլամաղ, հէր զայ. բէթ, վէ հէր ֆէտա քեարլըդ պօշա կիտէր, հէր քէսին ղայրէթի քէ. սիլիր, աթէշի մուհապպէթի սէօ. նէր, կիւնտէն կիւնէ ազգասէր ա. ղալբը, տիւշմէն չօղալբը մէյտան ա. լբը, վէ իսթէտիքլերի կիպի իւղէրի. միզէ ուեուշուգլուգ թօբրաղը սա. շարլար. հաթթա, պու սոն սէօյլե. տիկիմիզի պիլէ անլաեաճագ քիմսէ պուլունմագտա տէյիլ տիր։

Պիզտէ, հէր քէս միւտահէնէլի լագբրտրլար արամագտա տբր, քիմ սէ միլլէթէ թէմէլի վէ ճանտան պիր նասիհաթ, պիր ֆիքիր, վէ պիր մէպտէ խապէր վիրէնի արա. մագտա վէ թանբմագտա տէյիլ տիր։

Վէ պունտանտա գաթինաղար, նէ պաշ պէլլի վէ նէտտէ գբչ, պբ. բագալբմ ճիսմանի իտարէմիզի, պարի նիզամբնտա պիր բուհանի ի. տարէմիզ պիլէ եօգ տուր. իյի եա, քիմէ՞ սէօյլէմէլի, քիմէ՞ իսթար իթմէլի, քիմէ՞ ըէճա իթմէլի, վէ քիմտէ՞ն իճրա պէ.բլէմէլի. իյթէ պուրասբ պէլլի տէյիլ տիր, հէր չէյ օ նոգթատա տուրմագտա տբր. կաթողիկոսլարբմբզ վար, բաթրիգ. լերիմիզ վար, եպիսկոպոսլարբմբզ վար, վարդապետլերիմիզ վար. վէ պիր գաչ միլիոն էհալիմիզ, վէ պին. լերճէտտէ քիլիսէլերիմիզ վէ մանաս. թբրլարբմբզ վար, հէր կիւն տուա օգունուբ, հէր կիւն ճէօմատթ հէմ բարա սարֆ իտէր, վէ հէմտէ ագ. ճէ, վէ քէզալիք, միւմանիլէյհիմ վէ լէր։ Հէմ էօմիւրլերինե թէլէֆ իթ. մէքտէ, վէ հէմտէ բարա վէ էմէք սարֆ իթմէքտէ տիրլեր. հալպուքի, պօշ լագբրաբլարբ պէր թարաֆ ի. տէյիմտէ, պիր քէբբբ տօղրու ֆի. քիր իլէ պիր հիսապ պագալբմ, պիր սէնէտտէ, թէքմիլ միլլէթիմի. զին, բուհանի ճիհէթլէ կէօրտիւկիւ. իշ վէ եարբղբ խբտմէթ նէ՞ տիր, օլ ճիհէթլէ հուսուլէ կէլէն քեար վէ եախօտ մէնֆաաթ նէ՞ տիր. բուլի ճիհանտէ, եէտի իգլիմ չալ քէօ. շէտէ, պիր հիւսնի նիզամ վէ գաի. տէ թահթբնտա, եալբնըզ պիր քի. լիսէմիզ վա՞ր մբ տբբ, բուհանի բէտէրլէր, սահիհէն միլլէթին բու. հունա խբտմէթ իտէպիլմէքտէ՞ մի տիրլեր, վէ սահիհէն ճէօմատթտա օնլարտան պիր մէնֆաաթ պէքլե. մէքտէ վէ լինանմագտա, վէ լաղբմ կէ. լէն եօլտա պուլունմագտա՞ մբ տբբ. սահիհէն պիզտէ տին ու մէղհէպ վա՞ր մբ տբբ, վէ եախօտ իճրա օ. լունմագտա՞ մբ տբբ. պունլարբ սօ. բան քի՞մ տիր, արաեան քիմ տիր, վէ իճրա իտէն վէ իթտիրէն քի՞մ տիր։

Նէ՞, քիլիսէլերտէ նիզամբնտա տուա՞ մբ, նօթա իլէ վէ միւղիգա իլէ իպատէ՞թ մի, պունու քի՞մ եարաճագ, քի՞մ եարտբրաճագ, թաշճեան էֆէնտի, էկէր սիզ անբ տիւշինիւզտէ տէյիլ, հաթթա, կէօզէրինիզլէ պիլէ կէօրսէնիզ ի. նանմամալբբնբզ. չիւնքի, պիզտէ հէր շէյ թագլիա տիր, հէր շէյ սախ. թէ եալան տբբ. հէփսիմիզ պիր պի. բիմիզի, վէ պիզբսթ քէնտիմիզի ալ. տաթմագ իչին եարատբմբզ պիր խալզբզ պիզ, պիզիմ էմմալիմիզ տիւնեատա եօգ տուր։

Պիզ էօյլէ պիր էհալիեիզքի, հիչ պիր միլլէթի պէկէնմէյիզ, հէր միլ. լէթտէնիզ, հիչ պիր մեզհէպի պէ. կէնմէյիզ, հէր մեզհէպտէնիզ, հիչ պիր քիլիսէնի պէկէնմէյիզ, հէր. քիլիսէտէնիզ, Ռում քիլիսէսինտէն տէյիլիզ տէրիզ, Ռումուզ, Դաթո. լիք տէյիլիզ տէրիզ, Դաթոլիկիզ, Բրոթէսթանը պէկէնմէյիզ, Բրո. թէսթանբզ, Իսլամ մեզհէպինտէն տէյիլիզ տէրիզ, Իսլամբզ, վէլ. հասբլ պիզտէ պիլմէյիզ նէյիզ։

Քիլիսէմիզ վար տբբ, վէ հէմտէ չէօյլէ պիր քիլիսէ տիր, պէօյլէ պիր քիլիսէ տիր տէրիզ, հալէա սահի. [illegible] պիլմէյբզ, կաթողիկոսումուզ վար տբբ տէրիզ, հիչ պիր էմրինէ ի. թաաթ իթմէյիզ, հիչ պիր կաթո. ղիկոսուտա պէկէնմէյիզ, պէկէն. մէեիզ, վէ եինէ կաթողիկոս պու. լունմալբ տէրիզ, իսթէրիզ։

Բուհանիլէրիմիզ պիզի գօվալար, պիզտէ օնլարբը, էմմա եինէ միւ. բայիլիք իտէրէք, պիզ էթ իլէ թբբ. նաղբզ, ճան իլէ թէնիզ, պիր պի. բիմիզտէն այբբլմաեբզ, տէրիզ։

Վէհ. Գէորգ Սրբազան կաթողի. կոս հազրէթլէրի, պիր վագբթ է. մէքլէր բարալար սարֆ իթտի, Թաշ. ճեան Նիկողոս էֆէնտիեի իբի սէնէ էջմիածինտէ սագլատբ, նօթալբ շարականլար թապ իթտիրտի, քի. լիսէլէրիմիզտէ, պիր սիեագտա նօ. թա իւզրէ տուալար օգունաճագ իտի, լաքին, հա՞նբեա նէ՞րէտէ գալ. աբ, քի՞մ տիյնէտտի, քի՞մ իթաաթ իթտի. պու կիւն վէ պուսաաթա գա. տար, եինէ հէր քիլիսէ քէնտի պիլ. տիկինէ կիթմէքտէ տիր, քիմի հբ. բեշտակային սուրէթտէ կիւզէլ կիւ. զէլ օգումագտա տբբ, քիմի էօքիւզ կիպի պաղբրմագտա տբբ, քիմի, զանն իտէրսին քի, շարդբ, մանի, վէ սէմայի գօշմա չաղբրմագտա տբբ, քիմի տավուլ չալմագտա վէ քիմի. տէ տիւմպէլէք։

Հէյլէ էհալիմիզ տէր իսէնիզ, քի. լիսէեէ նէ իչին կիթտիկինի պիլմէք. տէ տէյիլ տիր, նէ մութլու էր. քէն կիտիպ տէ պիր գաչ սաաթ խբբլաեարագ ուեուեանլարա, հիչ տէյիլ իսէ պարի պօշա վագբթ կէ. չիրմէյիպ, Լլա պիրէր ուդու քէս. տիրմէքտէ տիրլէր, հալ պու քի տիկէրլէրի, օ գատար տախի ֆայի. տէ կէօրմէմէքտէ տիրլէր, նէ օգու. նանը անլարլար, նէ անկաշլբբ սու. բէթտէ օգունուբ պիր շէյ վար տբբ, նէ վաղլարտան պիր շէյ անլարլար, վէ նէ տէ քարող տեեէճէք վէ իս. թիֆատ իտէճէք պիր քարող վար տբբ. էկէր վիրիլէն կիւն հիւքմիւ պիր քարող իսէ, սէքիզ մարգարէ, տօգուզ ճգնաւոր, օն սուրբ, օն պիր թուրբ, օն իբի էօքսիւրիւք, օն իւչ ըզգբրբզ, օն տէօրթ պաղբրբզ, օն պէշ հայդբրբզ, օն ալթը էանէ. յիշ, օն եէտի կէնիրիշ վէ կէրիլիշ, օն սէքիզ գաւազան սալաեբզ, օն տօզուզ սագալ տիղէյիշ, երիկիրմի էօֆ, բիւֆ իտիշ, վէ երիկիրմի պիր [illegible] իպարէթ տիր, Բէպպիմ սէլամէթ վիրսին, պէօյլէսինէ բասթ կէլիպ. տէ սապը իտէն ճանլարա։

Վէ էկէր պիր ճէնազէեէ վէ եա. խօտ խուսուսի պիր ճանա տայիր իսէ, հէման ինտիրմէլի օլ վագբթ լուղէթ քիթապլարբնբ աշաղբ, նէ գատար մէտ ու սէնաեա տայիր սբֆաթլար վար իսէ թօբլամալբ, վէ վաղ վիրէն զաթբն տիհանբնտան չբգտբգճա պիրէր պիրէր իշարէթ էէ. քմէլի, նիհայէթինտէ ալթը այ. լբգ պիր էթմէքճի չէթէլէսինտէն զիեատէ մէտհ ու սէնա իշարէթին. տէն զիեատէ իշարէթ պուլունա. ճաղբնտա չիւբհէ եօգտուր. չիւն. քի, էօմիւշ օլանբն, կէչմիշ օլան եէտի սիլսիլէսի, վէ եէտի քէրրէ եէթմիշ սիլսիլէսի ճէննէթէ կէօն. տերիլսիլքտէն պաշգա, պիր օ գա. տար տախի կէլէճէք վէ տօզաճագ սիլսիլէլերի իչին, էվվէլտէն ճէննէթին թա կէօպէկինտէ միւնթազամ եէր. լէր հազբրլանաճաղբ պէտիհի տիր, չիւնքի, պիր գաչ լիրա ուճունտա ժամուց վար տբբ. էկէր օտա օյ. մաղ իսէ, չուտա սահիհ տիր քի, Խիւտա ալիմ պիզ բուհանի բէտէր. լէրիմիզի եա աճլբգտան էօլաիւ. բիւբիւզ, վէ եախօտ ավուճ աչաբբբպ տիլէնտիրիրիզ, էմմալիտտէ էքսիք տէյիլ տիր. պիր ինկիլիզ եպիսկո. պոսու սէնէտտէ էն ազբ պին, իբի պին վէ իւչ պին լիրա ալտբբզ հալ. տէ, պիզ իսէ, այլբզբ իբի լիրա. բա եպիսկոպոսլա՞ր սագլամագտա. եբզ, վէ պիրտէ եպիսկոպոսլարբմբ. զա տապա պէկէնմէմէքտէյիզ։ Ամա՛ն եա Բէպպ, պիզիմ սէֆիլ պասմա. խանէտտէ պիլէ, այլբզբ իբի լիրա. եա, պիր Եբաշարտէյիլ, պիր միւ. ըէքքէպճի պիլէ պուլունմագտա տէյիլ տիր, վէ պիզտէ պու կիտիշ իլէ, իլէրի կիտեճէք իմիշիզ, մուն. թազամ վէ սէրպէսթ քիլիսէմիզ վար իմիշ, վէ հէմտէ օ գատար ի. լէրու կիթմիշ իմիշիզ, վէ կիթմէք. տէ իմիշիզ քի, թէքմիլ էվրօպա պիզի կէօրտիւքճէ հայրա՞ն օլմագ. տա իմիշ։

Բաբա հազրէթլէրինի, ֆասլ ու զէմմ իտէրիզ, պիլիրսինիզ եա, ճէննէթտէն բարա իլէ եէր սաթար իմիշ, կիւեա պիզ սաթմագ իմի. շիզ, աճապա պիզիմ գա՞նդի սու. բէթտէ բուհպանա վիրտիկիմիզ բա. [illegible] մագլբզ թարզբնտա տէյիլ տիր, պիզիմ քիլիսէճէ տէրքեար օլան հէր ճէօմէրալիկիմիզ վէ սախավէ. թիմիզ, անճագ օնլարբն կէչինմէ. լէրինե պիր մէտտար նիյէթիլէ օ. լաճագ եէրտէ, ալէոսէվիյէ իբի նիյէթի մէզմունմէ իլէ զուհուրա կէլմէքտէ տիր, պիրի Ալլահը ճիւ. ղի պիր բալա իլէ ալտանթարագ, իսթէտիկիմիզի գօբարմագ իչին, վէ իբիլինճիսի տախի իսալգա պիր կէօն. թէրիչ սաթմագ իչին, ասբլ տին ու իման տույզուսուլլա իչիմիզ, հայտէ խաթբը իչին, հիչ եօգ տուր տի. մէքտէն իսէ, եանբլալբմտա, նա. տիր իւլ էմմալ տբբ տիեէլիմ։

Նէ՞, քիլիսէլերիմիզտէ միւզիգա՞ մբ. էֆէնտի, քիլիսէեի տիւշինէ՞ն քիմ տիր, տին ու իման էօյրէտէն վէ էօյրէնէ՞ն քիմ տիր, վէ էօյրէն. մէքլիկէ հէվէս կէթիրթտիրէնգա՞ն. ղի հալիմիզ վէ ատէթիմիզ տիր։

Քիլիսէ տէտիկին, ինսանբն ճա. նբնբ եիւքսէլթմէլի, պիւյիւթմէլի, պէբրագլանտբրմալբ, տույզուլարբ. նբ արթբրմալբ վէ ուեանտբրմալբ, պիզ իսէ քիլիսէեէ, սալթ պիր ա. տէթ տիր տէյի, վէ խալգա կէօսթէ. րիչ օլուն տէյի, վէ մէյխանէեէ, գահվէեէ, վէ պազարա, վէ տօսթ ու ահպապա կէօրիւշմէքլիկէ կիթ. մէկէ պիր վէսիլէ վէ պիր գօլայբզ օլուն տէյի կիթմէքտէյիզ։

Քիլիսէեէ կիտէն հէր օգունանբ հէմ տիյնէմէլի, հէմ տիյնէեէպիլ. մէլի, հէմ իշիթմէլի, հէմ իշիտիլ. մէլի, հէմ անլամալբ, հէմ անլա. շըլապիլմէլի, վէ հէմտէ, բուհանի պիր սէֆա, պիր ֆէրահլբգ վէ պիր թէսէլլի տույմալբ, իւմիտ ալմալբ, զայրէթէ կէլմէլի վէ ճէսարէ՛թ ալ. մալբ։

Քիլիսէեէ կիտէրիզ, աճալ ա. ճայիպ սէոլէր իշիթմէք իչին, բա. թբրթբ կիւրիւլտու իշիթմէք իչին, պօզուգ հավալար ալմագ իչին, էն. վայի բիս գօգուլար զօգլամագ ի. չին, քէհլէ վէ սայիր բիսիլիքլեր զօր. գուսու չէքմէք իչին, սուլու չամուր. լու գունտուրա, եէմէնի, վէ բապուճ սէյր իթմէք իչին, քիրլի բասլբ հա. սբրլար քիլիմլեր իւսթինտէ օթուր. մագ իչին, եախօտ սաաթլարճա ա. եագտա գաղբգ կիպի տինէլիպ տուր. մագ իչին, գօնուշմագ իչին, էլ գօլ սալլամագ իչին, գարբլարբն վրժբլ. [illegible] իչին, վէ կիւրուգ կիւրուս, վագբթլբ վագբթսբզ, թէր. պիչլի թէրպիչսիզ սուրէթտէ կի. բիպ չբգանլարբբ, վէ կիտիպ կէլէն. լէրի, վէ թագբմ թագբմ արսբզ արսբզ չօճուգլարբն բաթբրտբլարբ. նբ վէ գօշու շուպ օյնաշբգլարբնբ, վէ սբրա սբրա թապագճբլարբ վէ բուրվարճբլարբ, վէ էմնալլերինի կէօրմէք վէ թէլէղրի՛զ իթմէք ի. չին։

(162)

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸԶԼԱՐ

—Գիթտի՛... — տէտի խասթա պագբճբ։

—Խայր, տահա պիթմէտի... — տէտի տօգթօր ժօլէն։

Ֆիլվագբ Պլանշթօն պիրտէն պի. բէ սբչրաեբպ օթուրտու, վէ զանն իտէրսինքի, էճէլ քէնտույէ եագ. լաշմագտա տբբտա, քէնտիսինէ գարշբսբնտան գօվուպ տէֆ իթմէք իսթէմէքտէ տիր կիպի. էլլէրինի իլէրու իլէրու տօղրու ուզաթտբ, սօն տէֆա օլարագ պիր տահա ածբ ածբ պաղբրբպ հայդբրտբ, վէ պա. տէհու եինէ եաթաղբ իչինէ, ճան. սբզ վէ աղբբ պիր վիճուտ տիւշէր կիպի պօեունա տիւշտիւ, վէ կէօղ. լերի աչբզ օլուպ ճամ կիպի բար. լատբղբ հալտէ, պիրա հարէքէթ գալա գալտբ։

Տօգթօր մերգումուն վիճուտինի տէօյիւպ եօվլատբ, վէ գուլաղբնբ սինէսի իւղէրինէ վաղ իտէրէք իբի սանիյեէ գատար տինէտտի։

Պատէհու գալդտբ, մերգումուն կէօզ դաբագլարբնբ աշաղբ ալտբ, վէ սա. քինճէ պիր սէօյլէ յիշ իլէ,

—Էլլէրի վէ աեագլարբբ բարմագ. լարբ ուճլարբբ սօուգ տուրլար... տիմէք տիր քի, արթբգ սօն նէֆէ. սինի թէսլիմ էյլէմիշ տիր...։

Խասթա պէքճիսի, մերգումուն գարեօլասբ պաշնտա ասբլբ օլան մալիւմաթ եաֆթասբնբ աշաղբ ալ. տբբ։

—Իմզալա՞րմբսբնբզ չու եաֆթա. եբ, տօգթօր էֆէնտի, — տէյի սիւալ իթտի մերգում։

—Շիմտի էճզախանէեէ կիթտի. կիմտէ իմզալարբմ։

—Մերգումու հէման չիմտիտէն ճէնազէլէր գօղուշունա նագլ իտէ. լի՞մմի։

—Էվվէթ, պէնտէ չիմտի կէլիր սիզի պուլուրում...։

Պիր խբտմէթճի իլէ պիր տէ քէն. տի եամաղբ, էօլիւնիւն պիրի պաշ թարաֆբնտան վէ տիկէրի տախի աեագ թարաֆբնտան, ալբշմագլբգ սայէսինտէ հուսուլէ կէլմիշ օլան պիր մէհարէթ վէ պիր չաբուգլուգ իւղ. ըէ չարշաֆբ թօբլաեբպ իչինէ սար. տբզլարբ կիպի ուսմուզլարբնա գալ. տբրտբրլար, վէ մէվթախանէ եօլու. նու էլէ ալաբլար։

Տօղթօրտա արգ ալարբնտան կիթ. տի։

—Է՛յ, պապա Լահիր, — տէտի խբտմէթճի, մէղքիւր թէչրիհ սա. լօնու իտարէսինէ մէէմուր պուլու. նան ուֆաճբգ պիր իսթիեար ա. տէմէ, — իշթէ սանա, թէպտիլի ճէզաեա մագհար պույրուլմուշ պիր գահրամանտահա...։

—Նէ՞ գատար միւտտէթ իչին բրանկաեա հիւքմ օլունմուշ իտի։

—Օն սէնէ իչին։

—Տիմէք տիր քի չիմտի պիւթիւն պիւթիւն իսթալբ չբգմբշ գուրթուլ. ըիմիզտէն այբբլմաեբզ, տէրիզ։

Վէհ. Գէորգ Սրբազան կաթողի. կոս հազրէթլէրի, պիր վագբթ է. մէքլէր բարալար սարֆ իթտի, Թաշ. ճեան Նիկողոս էֆէնտիեի իբի սէնէ էջմիածինտէ սագլատբ, նօթալբ շարականլար թապ իթտիրտի, քի. լիսէլէրիմիզտէ, պիր սիեագտա նօ. թա իւզրէ տուալար օգունաճագ իտի, լաքին, հա՞նբեա նէ՞րէտէ գալ. աբ, քի՞մ տիյնէտտի, քի՞մ իթաաթ իթտի. պու կիւն վէ պուսաաթա գա. տար, եինէ հէր քիլիսէ քէնտի պիլ. տիկինէ կիթմէքտէ տիր, քիմի հբ. բեշտակային սուրէթտէ կիւզէլ կիւ. զէլ օգումագտա տբբ, քիմի էօքիւզ կիպի պաղբրմագտա տբբ, քիմի, զանն իտէրսին քի, շարդբ, մանի, վէ սէմայի գօշմա չաղբրմագտա տբբ, քիմի տավուլ չալմագտա վէ քիմի. տէ տիւմպէլէք։

Հէյլէ էհալիմիզ տէր իսէնիզ, քի. լիսէեէ նէ իչին կիթտիկինի պիլմէք. տէ տէյիլ տիր, նէ մութլու էր. քէն կիտիպ տէ պիր գաչ սաաթ խբբլաեարագ ուեուեանլարա, հիչ տէյիլ իսէ պարի պօշա վագբթ կէ. չիրմէյիպ, Լլա պիրէր ուդու քէս. տիրմէքտէ տիրլէր, հալ պու քի տիկէրլէրի, օ գատար տախի ֆայի. տէ կէօրմէմէքտէ տիրլէր, նէ օգու. նանը անլարլար, նէ անկաշլբբ սու. բէթտէ օգունուբ պիր շէյ վար տբբ, նէ վաղլարտան պիր շէյ անլարլար, վէ նէ տէ քարող տեեէճէք վէ իս. թիֆատ իտէճէք պիր քարող վար տբբ. էկէր վիրիլէն կիւն հիւքմիւ պիր քարող իսէ, սէքիզ մարգարէ, տօգուզ ճգնաւոր, օն սուրբ, օն պիր թուրբ, օն իբի էօքսիւրիւք, օն իւչ ըզգբրբզ, օն տէօրթ պաղբրբզ, օն պէշ հայդբրբզ, օն ալթը էանէ. յիշ, օն եէտի կէնիրիշ վէ կէրիլիշ, օն սէքիզ գաւազան սալաեբզ, օն տօզուզ սագալ տիղէյիշ, երիկիրմի էօֆ, բիւֆ իտիշ, վէ երիկիրմի պիր [illegible] իպարէթ տիր, Բէպպիմ սէլամէթ վիրսին, պէօյլէսինէ բասթ կէլիպ. տէ սապը իտէն ճանլարա։

Վէ էկէր պիր ճէնազէեէ վէ եա. խօտ խուսուսի պիր ճանա տայիր իսէ, հէման ինտիրմէլի օլ վագբթ լուղէթ քիթապլարբնբ աշաղբ, նէ գատար մէտ ու սէնաեա տայիր սբֆաթլար վար իսէ թօբլամալբ, վէ վաղ վիրէն զաթբն տիհանբնտան չբգտբգճա պիրէր պիրէր իշարէթ էէ. քմէլի, նիհայէթինտէ ալթը այ. լբգ պիր էթմէքճի չէթէլէսինտէն զիեատէ մէտհ ու սէնա իշարէթին. տէն զիեատէ իշարէթ պուլունա. ճաղբնտա չիւբհէ եօգտուր. չիւն. քի, էօմիւշ օլանբն, կէչմիշ օլան եէտի սիլսիլէսի, վէ եէտի քէրրէ եէթմիշ սիլսիլէսի ճէննէթէ կէօն. տերիլսիլքտէն պաշգա, պիր օ գա. տար տախի կէլէճէք վէ տօզաճագ սիլսիլէլերի իչին, էվվէլտէն ճէննէթին թա կէօպէկինտէ միւնթազամ եէր. լէր հազբրլանաճաղբ պէտիհի տիր, չիւնքի, պիր գաչ լիրա ուճունտա ժամուց վար տբբ. էկէր օտա օյ. մաղ իսէ, չուտա սահիհ տիր քի, Խիւտա ալիմ պիզ բուհանի բէտէր. լէրիմիզի եա աճլբգտան էօլաիւ. բիւբիւզ, վէ եախօտ ավուճ աչաբբբպ տիլէնտիրիրիզ, էմմալիտտէ էքսիք տէյիլ տիր. պիր ինկիլիզ եպիսկո. պոսու սէնէտտէ էն ազբ պին, իբի պին վէ իւչ պին լիրա ալտբբզ հալ. տէ, պիզ իսէ, այլբզբ իբի լիրա. բա եպիսկոպոսլա՞ր սագլամագտա. եբզ, վէ պիրտէ եպիսկոպոսլարբմբ. զա տապա պէկէնմէմէքտէյիզ։ Ամա՛ն եա Բէպպ, պիզիմ սէֆիլ պասմա. խանէտտէ պիլէ, այլբզբ իբի լիրա. եա, պիր Եբաշարտէյիլ, պիր միւ. ըէքքէպճի պիլէ պուլունմագտա տէյիլ տիր, վէ պիզտէ պու կիտիշ իլէ, իլէրի կիտեճէք իմիշիզ, մուն. թազամ վէ սէրպէսթ քիլիսէմիզ վար իմիշ, վէ հէմտէ օ գատար ի. լէրու կիթմիշ իմիշիզ, վէ կիթմէք. տէ իմիշիզ քի, թէքմիլ էվրօպա պիզի կէօրտիւքճէ հայրա՞ն օլմագ. տա իմիշ։

Բաբա հազրէթլէրինի, ֆասլ ու զէմմ իտէրիզ, պիլիրսինիզ եա, ճէննէթտէն բարա իլէ եէր սաթար իմիշ, կիւեա պիզ սաթմագ իմի. շիզ, աճապա պիզիմ գա՞նդի սու. բէթտէ բուհպանա վիրտիկիմիզ բա. [illegible] մագլբզ թարզբնտա տէյիլ տիր, պիզիմ քիլիսէճէ տէրքեար օլան հէր ճէօմէրալիկիմիզ վէ սախավէ. թիմիզ, անճագ օնլարբն կէչինմէ. լէրինե պիր մէտտար նիյէթիլէ օ. լաճագ եէրտէ, ալէոսէվիյէ իբի նիյէթի մէզմունմէ իլէ զուհուրա կէլմէքտէ տիր, պիրի Ալլահը ճիւ. ղի պիր բալա իլէ ալտանթարագ, իսթէտիկիմիզի գօբարմագ իչին, վէ իբիլինճիսի տախի իսալգա պիր կէօն. թէրիչ սաթմագ իչին, ասբլ տին ու իման տույզուսուլլա իչիմիզ, հայտէ խաթբը իչին, հիչ եօգ տուր տի. մէքտէն իսէ, եանբլալբմտա, նա. տիր իւլ էմմալ տբբ տիեէլիմ։

Նէ՞, քիլիսէլերիմիզտէ միւզիգա՞ մբ. էֆէնտի, քիլիսէեի տիւշինէ՞ն քիմ տիր, տին ու իման էօյրէտէն վէ էօյրէնէ՞ն քիմ տիր, վէ էօյրէն. մէքլիկէ հէվէս կէթիրթտիրէնգա՞ն. ղի հալիմիզ վէ ատէթիմիզ տիր։

Քիլիսէ տէտիկին, ինսանբն ճա. նբնբ եիւքսէլթմէլի, պիւյիւթմէլի, պէբրագլանտբրմալբ, տույզուլարբ. նբ արթբրմալբ վէ ուեանտբրմալբ, պիզ իսէ քիլիսէեէ, սալթ պիր ա. տէթ տիր տէյի, վէ խալգա կէօսթէ. րիչ օլուն տէյի, վէ մէյխանէեէ, գահվէեէ, վէ պազարա, վէ տօսթ ու ահպապա կէօրիւշմէքլիկէ կիթ. մէկէ պիր վէսիլէ վէ պիր գօլայբզ օլուն տէյի կիթմէքտէյիզ։

Քիլիսէեէ կիտէն հէր օգունանբ հէմ տիյնէմէլի, հէմ տիյնէեէպիլ. մէլի, հէմ իշիթմէլի, հէմ իշիտիլ. մէլի, հէմ անլամալբ, հէմ անլա. շըլապիլմէլի, վէ հէմտէ, բուհանի պիր սէֆա, պիր ֆէրահլբգ վէ պիր թէսէլլի տույմալբ, իւմիտ ալմալբ, զայրէթէ կէլմէլի վէ ճէսարէ՛թ ալ. մալբ։

Քիլիսէեէ կիտէրիզ, աճալ ա. ճայիպ սէոլէր իշիթմէք իչին, բա. թբրթբ կիւրիւլտու իշիթմէք իչին, պօզուգ հավալար ալմագ իչին, էն. վայի բիս գօգուլար զօգլամագ ի. չին, քէհլէ վէ սայիր բիսիլիքլեր զօր. գուսու չէքմէք իչին, սուլու չամուր. լու գունտուրա, եէմէնի, վէ բապուճ սէյր իթմէք իչին, քիրլի բասլբ հա. սբրլար քիլիմլեր իւսթինտէ օթուր. մագ իչին, եախօտ սաաթլարճա ա. եագտա գաղբգ կիպի տինէլիպ տուր. մագ իչին, գօնուշմագ իչին, էլ գօլ սալլամագ իչին, գարբլարբն վրժբլ. [illegible] իչին, վէ կիւրուգ կիւրուս, վագբթլբ վագբթսբզ, թէր. պիչլի թէրպիչսիզ սուրէթտէ կի. բիպ չբգանլարբբ, վէ կիտիպ կէլէն. լէրի, վէ թագբմ թագբմ արսբզ արսբզ չօճուգլարբն բաթբրտբլարբ. նբ վէ գօշու շուպ օյնաշբգլարբնբ, վէ սբրա սբրա թապագճբլարբ վէ բուրվարճբլարբ, վէ էմնալլերինի կէօրմէք վէ թէլէղրի՛զ իթմէք ի. չին։

82

Մէղքիւր մէվթախանէնին պիր քէօշէսինտէ, բէք ատի թագբմլար իչին չամտան եարբբբբմբզ պիր չբգ թապութլար պուլունմագտա իտի։

Պապա Լահիր մէղքիւր թապութ. լարտան պիրինի ալարագ եէրէ եա. թբրտբ, վէ տէրունինէ, էօյիւտէն չբգան կաղլարբն վէ սուլարբն գօ. գու վէ թէեսսիրլերինի քէստիրմէք. իչին թէրթիպ իտիրմիշ օլան պիր նէվի սու իլէ սուլանմբշ վէ չօգճա թալաշ եայտբ։

Մէրգում պու իշ իլէ մէշղուլ. իքէն, տօգթօր ժօլէն տախի կի. տիպ սաղ էլինին բարմաղբյլա, պիր սանիյեէ գատար, ճէնազէնին պէյ. նունտաքի շահ տամարլարբնբ եօգ. լատբ։

Մէրգումուն պու թէֆթիշինտէն մէՇՇուն գալմագտա օյմասբ, լէհ. ճէսինտէ տէրքեար օլան էսէրի մէ. սէրբէթտէն անլաշբլմագտա իտի։

Կէրչի ալէմ իչին, Պլանշթօն էօլ. մուշ տուր, էօյլէ՞ մի... — տտհա իյի եա վարսբն սէվինիպ մէՇՇուն օյուն...։

Մէրգումուն իբի խբտմէթճիլէր, զաթէն օտուն քէսիրմիշ օլան ճէ. նազէեի մէրմէր տէօշէմ իւղէրինէ պլասգբ վիրտիքլերինտէ, հալբյլէ եէր պիլէ ինլէտի։

—Է՛յ տօգթօր էֆէնտի, պիզէ պաշգա պիր էմրինիզ վա՞ր մբ տբբ. — տէտի խբտմէթճի։

—Խայր, թէչէքքիւր իտէրիմ... — արթբգ քէնտի իչինիզէ կիտէ. պիլիրսինիզ։

—Տօգթօր էֆէնտի, — տէյի սիւ. ալ իթտի պապա Լահիր, — մեր. գումու պու կիւնտէն բարչալտեա. ճա՞գմբսբնբզ։

—Խայր, պապաճբղբմ... — պէն խասսէթէն կէլտիմ սիզէ թէնպիհ իյլէմէկէ քի, մերգումու հէման չիմտիտէն պիր թապութ իչինէ վաղ իյլէեէսինիզ, չիւնքի, իլլէթինին իգթիզասբնճա, բէք չաբուգ գօ. գուպ չիւրիւմէկէ պաշլար...։

—Բէք ալէա... — չիմտի իճրա իտիլիր, — պիր իյնճէ սօուտուգ. տան սօնրա արգասբնտաքի կէօմէ. կի չբգարբլմալբ՞մբ տբբ։

—Էվվէթ, նիզամբնտան տբբ, տօգ. թօր էֆէնտի... պէնտէնիզ անճագ պանա վիրիլմիշ օլան նիզամ ու թա. լիմաթ մուճիպինճէ մուամէլէ իտէ. պիլիրիմ...։

—Բէք ալէա, սիզ պիլտիկինիզ կիպի եաբբնբզ...։

Պիրտէ անինտէ պապա Լահիր մէրգումուն կէօմէկինի չբգարա. բաղ, Պլանշթօնուն զայիֆ վիճու. տինի չբբչբպլաղ իյլէտի։

—Շիմտի, — տէտի մերգում, — էթրաֆբնա թահթա թալաշը չէվի. բիրիմ քի, հէմ ագան սուլարբ չէ. քիպ էմերլեր, վէ հէմտէ մերգում. մու սբճագ սագլարբբ։

Մէղքիւր մէվթախանէնին պիր քէօշէսինտէ, բէք ատի թագբմլար իչին չամտան եարբբբբմբզ պիր չբգ թապութլար պուլունմագտա իտի։

Պապա Լահիր մէղքիւր թապութ. լարտան պիրինի ալարագ եէրէ եա. թբրտբ, վէ տէրունինէ, էօյիւտէն չբգան կաղլարբն վէ սուլարբն գօ. գու վէ թէեսսիրլերինի քէստիրմէք. իչին թէրթիպ իտիրմիշ օլան պիր նէվի սու իլէ սուլանմբշ վէ չօգճա թալաշ եայտբ։

Մէրգում պու իշ իլէ մէշղուլ. իքէն, տօգթօր ժօլէն տախի կի. տիպ սաղ էլինին բարմաղբյլա, պիր սանիյեէ գատար, ճէնազէնին պէյ. նունտաքի շահ տամարլարբնբ եօգ. լատբ։

Մէրգումուն պու թէֆթիշինտէն մէՇՇուն գալմագտա օյմասբ, լէհ. ճէսինտէ տէրքեար օլան էսէրի մէ. սէրբէթտէն անլաշբլմագտա իտի։

Կէրչի ալէմ իչին, Պլանշթօն էօլ. մուշ իտի, — լաքին, միւմանիլէյհ տօգթօր իչին, հալէա եաշամագտա իտի։

Պապա Լահիր տօղաղտան պիր բարչա բէք գապա ճինտէն ֆա. գաթ՝բէք եումշագ պիր պէղ չէքտի, վէ ճէնազէ իչին քէֆէն եաբբբ։

—Իյի էմմա, մարիֆէթ չիմտի պունու պու սանաբղտա վաղ իյլէ. մէքտէ տիր, — տէտի մերգում իսթիեար, մահէլլի մէղպուր իչին բէք աճայիպ սաեբլմաեա չայեան օլտուղու հալտէ լաթիֆէլի պիր սու. բէթտէ սէօյլեեէրէք, — հէր նէ գատար պիզիմ գահրաման բէք ա. ղբրտա տէյիլ իսէտէ, եինէ եալբ. նբզճա գալդբրմագտա բէք գօլայ պիր չէյ տէյիլ տիր...— տէ՛ եավ. լումտէ՛, հանբ պէնտէ օլ եիկիրմի չաղլարբմտա իբէն պուլունմագտա օյան գուվվէթ, օնլար պիթտի՛...։

—Պէնտէ սիզէ եարտբմ իսէ. բիմ...— տէտի տօգթօր։

—Օ՛զմի, տօգթօր էֆէնտի, ա՛։

—Էվվէթ...— հայտէ պագա. լբմ...։

—Ծատամ քի պէնտէնիզէ հիւբ. մէթէն պու եարտբմբ հիմմէթ իթ. մէքտէսինիզ, արթբգ բէտտա իսէ. մէմ...։

Տօգթօր ճէնազէնին ումուզլարբն. տան, վէ պապա Լահիր տախի ա. եագլարբնտան թուռթուլար, վէ թապութուն տէրունինէ եաթբբ. տբբլար։

—Իյթէ չիմտի այնի քէնտի սօն մուշ իտի, — լաքին, միւմանիլէյհ տօգթօր իչին, հալէա եաշամագտա իտի։

Պապա Լահիր տօղաղտան պիր բարչա բէք գապա ճինտէն ֆա. գաթ՝բէք եումշագ պիր պէղ չէքտի, վէ ճէնազէ իչին քէֆէն եաբբբ։

—Իյի էմմա, մարիֆէթ չիմտի

Մուզիգա՞ մը, հիչ էօյլէ էսասէն իյի պիր շէյի պիզ գապուլ իտէ-պիլմիրմիյիզ, հիչ էօյլէ շէյ օլուրմու, նէ ենուն օրասը չալկը՞ եէրի մի տիր, չալը տէտիկին տիւկիւնտէ տէրնէքտէ վէ գահվէտէ մէյխանէտէ օլուր. խայր, պիզիմ քիլիսէ-միզ էօյլէ շէյ գապուլ իտէմէզ. Բրութէսթան տէյիլ տիր, Գաթոլիք տէյիլ տիր. էօյլէ մուզիրը շէյ գապուլ իտէմէյիզ. եօ՛ղ, Եվրոպանը հէր մէտէնիյէթինի գապուլ իտէ-պիլիրիզ էմմա, քիլիսէտէ միզիգա գապուլ իտէմէյիզ. ոնլար տինսիզ տիրլէր, իմանսըզ տըրլար, ոնլարը ադը վէ կուսթոսու եօղ տուր, կուսթո տէտիկին պիզէ մախսուս տուր, էկեր էօյլէ երգեհօն մէրգէ-հօն գոր իսէք, սոնրա օլ չընկըլ չընկըլ վէ զընկըր զընկըրլարը նէ եաբ-մալարըզ, ոնլարը գալարրալը՞մ մը, սագըն հա՛, նէ՞ գատար պիւյիւք կիւնահ, նա՛սըլ, Փանոսեանը ադ-լընա ուեուպ տա, շու պիզիմ պին պէշ եիւզ սենէլիք Հայաստանեայց քիլիսէեիտէ Թէպտիլ իտէ՞մէզմիսին, էօյլէ տուզաղա քի՞մ տիւշէր. պա-գընըզ պիր քէրրէ, պու միլլէթտէ, մէկէրչի Փանոսեան գատար հիչ պիր ադըլ վէ տույդու սահիպի ատէմ եօ՛ղ մու տուր, հիչ պիր զաղէթա, վէ հիչ պիր գալէմ սահիպի, պու կիւնէ գատար չըգըպտա, էօյլէ պիր շէյ թէքրիֆ իթմի՞շ մի տիր, իչթէ ազդասէրլիք վէ կրօնասէրլիք էօյլէ օրմալը տըր, քիլիսէմիզէ թօգունմա-եա կէլմէզ հա. Փանոսեան բաֆըզը տըր, տինսիզ տիր, իմանսըզ տըր, բրութէսթան տըր, չիւնքի, քիլիսէ-ճէ իսլահաթ իսթէմէքտէ, վէ եի-կիրմի սենէտէն պէրու տէ օլ խու-սուսատա նիտա՛ իթմէքտէ տիր։

Նէ՞, մուզիգա՞մը, Թաշճեան Է-ֆէնտի, էկեր պաշդասը պիրմէզ իսէ, հէլէ սիզ բէք ալէա պիլիրսի-նիզքի, պու միլլէթտէ, տահա պու կիւնէ գատար, միզիգանը տէյիլ լագըրտըսընա, իլլա ֆիիլէն իճրա-սընա չալըշմըշ, վէ սէքիզ ոն սենէ էօմր ու էմէք վէ իքի պին լիրատա բարա սարֆ իթմիշ, վէ թէքմիլ եվ-րօպանը պէշ եիւզ սենէտէն պէ-րու իլերու կէթիրտիկի միզիգանը էն եիւքսէք տերէճէսինի, Հայ չօ-ճուգլարընա էօյրէթտիրմիշ, վէ ա-լենէնտէ սէմէրէսինի իպրաղ իյէ-միշ իքէն, պու կիւնքի կիւն ճիսմի տէյիլ, իսմի՞ պիլէ գալմամըշ տըր, էվվէթ, սիզ պիլիրսինիզքի, իլբ միզիգա տէրսլէրինի սիզ վիրսի-կինիզ վագըթտա, սիզի՞նէ՞ գատար չալըշտըրմըշ, նիչէ նազմէլէր թան-զիմ իթտիրմիշ, վէ Հայրմերէ նո-թալը պիր միզիգաեը սիզէ եաբ-տըրմըշ, վէ նէ՞ սէվինճէրը վէ զայ-րէթլէր իլէ, հէր կիւնուսիֆրա պա-շընտա իքիշէր տէֆա, եիւզ ալթ-մըշ տիհանտան, մէլէքվարի ավագ-լար իլէ օգութտուրմուշում տուր. պու կիւն ոնլարըն հիչ պիր էսէրի-նի կէօրէրէք իֆթիխար իտիպ վէ թէսէլլի օլագիլմէքտէ՞մխինիզ. իմ-տի, պէնիմ կիպի սէրպէսթ, իւ-շէնմէզ, եօլուլմազ, բարա էսիրկէ-մէզ, հիչ պիր պէլա վէ թէհլիքէ-տէն, վէ ֆասլ ու զէմմտէն գորդ-մաղ պիր ատէմ պիլէ, ադբպէթ-քեար, «ամանն», պու միլլէթտէ ի՞չ մի կէօրմէք, թէօվպէլէր օլսուն» տէյերէք էլլէրիմի եը,յաեբպաա պիր թարաֆա չէքիլմէկէ մէճպուր օլմուշ իքէն, արթըգ գանղի ա-տէմ, վէ ալէլխուսուս, գա՞նղի զէ-վալը կաթողիկոս, բաթրիգ վէ եա-խօտ եպիսկոպոս էօյլէ պիր շէյ-էճէսարէթ իտէպիլիր։ Ֆագաթ, պի-զիմ քէշֆիմիզճէ, վագտա, պիզիմ քիլիսէլէրիմիզէ. վագտա պիր կիւն, մութլագա միզիգա տախի կիրէ-ճէք տիր, լաքին, տէյիլ պիզիմ էլիմիզէ, իլլա եա ճիղվիթլէր, վէ եախօտ միսիօնարլա՞ր էլլէրիյէ, էմ-մա, պունու տահա պիզ կէօրէմէ-կէճէկիզ։

Սագը՞ն հա Թաշճեան Էֆէնտի, սիզէ նասիհաթ վիրիրիզ, պիր տա-հա էօյլէ միլլէթէ ֆայիտէլի պիր շէյ խապէր վիրմէկէ գալգըշմաեա-սըն, եօղսա սոնրա տիւշմէն սահի-պի օլուրսուն. ագլընըզ վար իսէ, հէյման պու էհալիյին եիւսիւնէ կիւ-լիւպ, սագալընա կէօրէ թարագ ույտուրուպ բարասընը ամալը վէ քէյֆինիզէ պաղմալըրընըզ, պիզտէ էօյլէ շէյ օլամազ, քիլիսէլէրէ եր-գեհօն գօնուլմասընը քի՞մ էմր իտէ-ճէք տիր, կաթողիկո՞սու, խայր, իտէմէզ, անը եաբմագ իչին, տիե-զերական ժողով տավէթ իթմէլի, պիր գաչ եիւզ եպիսկոպոս վէ վար-դապետ, վէ քահանայ վէ աշխար-հական տավէթ իթմէլի, վէ պուն-լարա սէօզ անլատրպ գանտըրմալը, պու պիզիմ կիպի պիր խալգ իչին իհթիմալին խարիճինտէ տիր. պիզ-տէ իյի պիր շէյ գապուլ իթտիր-մէք իչին, իյի պիր թօրուզան պաշգա հիչ պիր չարէ օլամազ, չիւնքի, պիզտէ հիւքմ իթմէքտէ օլան շէյ, հէր շէյի պիլիճիլիք տիր, հիչ պիրիմիզին պիլմէտիկի հիչ պիր շէյ եօղ տուր. հէր գաֆատան պիր սէս կէլիր, գապուլէ շայեան պիր ֆիքը մէյտանէ կէլտիկի կիպի, էօթէտէն հասէտ եըլանը տըր պաշ գալտըրըր, վէ պատէհու պէտխահ-ըզ վէ նանքէօրլիք պաշլար, վէ հէր նէ եաբըլսա պօզուլուր. պիզ քէնտի քէնտիմիզէ, նէ միլլէթճէ, նէ քիլիսէճէ, նէ ուսսալ ու ատէթ-ճէ. հիչ պիր իսլահաթ եաբամա-եըզ, զիրա, թէքրարէն սէօյլէրիզ, պիզտէ պիր պաշգա խուլ վար տըր, պիրպիրիմիզի պօզմագ, եըգմագ, հիւրմէթ, ըրահաթ, վէ իթաաթ իթմէմէք վէ գաարու հայսիզէթ թանըմմագ, վէլհասըլ, պու կի-տիշի տէյիշմէսիքճէ, պիզ հիչ պիր շէյ եաբամաեըզ, անճագ հէր քէս քէնտի էվլասը թաալիմ ու թէրպիեէսիյէ քէնտի քեարընա չա-լըշմալը, վէ Ալլահ թարաֆընտան պու միլլէթէ պիր գաեբրըճը կէօն, տերիմէսի իչին առա իյէմէլի տիր։

ԱՑՆԹԱՊՏԱՆ ՄԷԹՈՒՊ

—

ԹԷՍՍԻՆՖ ՎԷ ԹԷՇԷՔԲԻՒՐ

. . . Միւէլլիֆ,

Շէհրիմիզտէ միլլէթ մէքթէպլէ-րիմիզին հալինին բէք էտնա վէ մէճմուն օլմաեաճագ պիր տերէ-ճէտէ իտուկինի մանէթթէէսիֆիւ-զիմ պէեանա մէճպուրում։

Աորբմըզը թէզատտիւմ բուհու, էթրաֆըմըզտա ուլում ու ֆիւնուն սաեէսինտէ, միլլէթլէրին քէսպի գուվվէթ վէ սերվէթ իյլէմէսի, վէ հէր թարաֆտան մէքթէ՞պ, մէք-թէ՞պ ալիսա օլունան նիտա, հա-եբ՞ֆ քի պու կիւնէ գատար Այ-թապտա միլլէթ մէքթէպլէրինին իսլահը ահվալընա պիր կէօնէ մու-ճիպ վէ միւէսսիր օլմամըշլար տըր։

Պու կիւն պէլտէմիզտէ Լուսա-ւորչական էրմէնիլէրին ատէտի 7–8000 տէմէք օլուպ, մէքթէպտէ թալիմ ու թէրպիեէ ալմաեա միւհ-թաճ օլան սիւպեան 1500տէն զի-եատ իքէն, հագիգաթը հալտէ մէքթէպլէրիմիզտէ պուլունան էր-քէք վէ գրդ չակիրտանը ատէտի 500իս թէճավուզ իթմէեօր, վէ հա-զըր պուլունանլար տախի լաեբգը վէճհ իւզրէ թալիմ ու թէրպիեէ ալ-մագտան բէք կէրի պուլունմագտա տըրլար։

Պու հալ շէհրիմիզէ ասլա շէրէֆ կէթիրմէզ մէվատտան օլուպ, բէք էսէֆէնկիզ նէթիյիճի մուճիպ օլա-ճագը տախի պէտիհի տիր։ Պու թէքեասիլլան մէէսուլիյէթի էն էվվէլ ումուրու միլլէթին իտարէ-սինի տերիւհտէ իյլէեէն զէվաթա այիտ իսէ տէ, նէ չարէ քի զարար ու զիեանընը սէֆիլ միլլէթ թազմին խոխեօր վէ իսէճէք տիր . . .։

Մէքթէպլէրին պէօյլէ ֆէնա հալ-տէ պուլունտուզու, վէ իլմ ու թէր-պիեէնին էհէմմիյէթինին թանըլ-մատըղը մահալլէրտէ, միլլէթբէր-վէր վէ համիյէթլու զաթլար մէյ-սանէ կէլիպ իդթիտարլարընա կէօ-րէ զայրէթ իյլէտիքլէրինտէ, ադիմ պիր խբա մէթ իյֆա իթմիշ օլուր-լար, վէ պու կիպի զէվաթ, այնէն Սահարան Փէպիրտէ նատիրէն կէօ-րիւլէն Օասիսլէրէ միւշապիհ տիրլէր։

Զիեատէսիյէ մէՀրուր վէ մէմ-նունուղ քի, շէհրիմիզտէ տախի զէվաթը մէզքիւրէտէն պիր ֆէրտ պուլունուպ վէ միլլէթ հազիզի պիր խըտմէթ իթմէեէ հազըր օ-լուպ, ազ չօղ մունթազամ պիր մէքթէպի իտատիեէ (նախակրթա-րան) քիւշատընա սարֆը նուզուտ վէ նուֆուզ իյլէմէեէ հիմմէթ պու-եուրմուշ տուր։

Էֆէնտիի միւմիլէյհ, ասլէն Ա-շօտիլի օլուպ, միւտատէթի մէտիտ-տէն պէրու Այնթապտա իպտիէթ վէ էմրի թիճարէթլէ իշթիղալ իթ-մէքտէ օլուպ, զաթէն քիլիսէ, ֆու-գարա վէ շիրքէթէ վէ սայիր իդ-թիզալը մահալլէրէ սախավէթլէ ի-եանէլէր իթմէքտէն կէրի տուրմա-մըշլար տըր։

Միւմիլէյհ զաթը ֆազըլ, հէ-ման պու կիւնէլէրտէ տախի մէք-թէպլէրին հալինտէն բէք միթէ-էսիր օլուպ, միլլէթ թէրպիեէլի կէնճէր հազըրլամագ մագսէտիյլէ պիր մէքթէպ թէէսիսինի արզու իյլէմիշ, վէ պու արզուսունու ֆիիլէ իսրաճ իչին, շէհրիմիզին Վարդա-նանց ընկերութիւնու իլէ պիլ խա-թիշարէ, մէքթէպ՝ ընկերութիւն նամընա վէ թահթը իտարէսինէ, վէ ագչէճէ խուսուսաթը տախի քէնտի շախսլարընա այիտ օլաճա-ղընա գարար վերիլիպ, պէօյլէճէ թէէսիսինէ միւպաշէրէթ օլունմուշ տուր։

Մէքթէպի մէզկուր իտատիյէ տէրէճէսինտէ օլուպ, անճագ 30 շակիրտ շամիլ վէ 4 սէնէ միւա-տէթլէ օլաճագ, վէ հէր շակիրտ սէնէտէ 100 ղրշ. թէէտիյէ իթմէեէ մէճպուր պուլունաճագ տըր։ Քի-թապ, քեաղըտ վէ սայիրէ մէք-թէպ թարաֆընտան շակիրտլէրէ թէվզի օլունաճագ տըր։ Իրատը իշ-թէ պու գատար օլուպ, մէսարիֆ-տէն նէ գատար էքսիլիր իսէ, է-ֆէնտիի միւմիլէյհ թարաֆընտան թէսվիեէ ալունաճագը վատ պուլ-լուրմուշ տուր։

Էսէֆ, վէ զիեատէսիյլէ էսէֆ ի-տերիզ քի, էֆէնտիի միւմիլէյ-հին թէշէպպիւսիւնիւ իշխէնէրին էքսէրիսի, պիր թէշվիգ վէ թե-շէքքիւր կէօսթէրէճէք եէրտէ, կէօնակէօն միւշքիւլաթ վէ իթիրազ-լար իլէ «սիզ կիրմէզսինիզ, ամմա կիրէնլէրի տախի մէն իտէրսինիզ» քէլամընը իւզերլերինտէ թատիգ իյլէմիշլէր տիր։

Անճագ պիր գաչ համիյէթլու զէվաթ թարաֆընտան տախի թէշ-վիգ կէօրտիւքլերինի մա թէշէք-քիւր պէեան իյլերիմ։

Իմտի, Միւէլլիֆ էֆէնտի, մէք-թուպումա խիթամ վերմէզտէն ա-լէնէն պիր թէշէքքիւր իպրաղ իլէ, ճէնտպը Հադզտան թէմէնին իտէ-բիմ քի, միլլէթիմիզին շու մէք-թէպլերէ էն զիեատէ միւհթաճ օլ-տուղու վագըթտա, մէզքիւր միլ-լէթբէրվեր զաթ կիպի, վէ տահա աչըգ սէօյլեեէրէք, Մեծ. Գալուստ աղա Ղազարեան կիպի էֆէնտիլէ-րին ատէտինի թէզեիտէ հիմմէթ պուեուրսուն։

Ալաբղըմ մայիսմախա նազարէն, Աշօտլու Մեծ. Սարգիս աղա Սա-հակեան տախի, պու թէշէպպիւս-տէ զայրէթ իթմէքտէ իմիշ։

23/3 փեար. 1882 Մ. Պ-ԼԸՆԸՂԼ

Այնթապ

ԹԱՂՈՒՄ ՑՈՑՍԻ

Օդին սէջ կը բախէ գուժարկու ծանր սրոյր
Որսով մը կը փախի հեռու մահ անհամբոյր,
Սուզի գոյն տուգի Նիլ ձգելով իր ետև։
Երկինք է աջողսած, ամպերէ սեւադև,
Եւ երկիր կընծայէ վշտութեան մեծ պատ-կեր
Բահին ծայր կը փորէ, և փոսի մարդա-կեր
Կը բացուի խորին ծակ։ Ո՛հ սառսուռ ես կ'զգամ
Անբոյժ է հարուածին սաստկութիւն այս անգամ . . . ։
Մեռե՛լ կայ. զանգակի կը լսուի ձայն տխուր,
Հանդէսը կը շարժի։ Առջևէն կերթան լուռ
Առնութիւն յաղթուած զինուորի պէս նկուն
Որ երես ալ չունի և՝ ոչ իսկ կամք տկուն։
Սէր, դէմքով հալ և մաշ և սիրտով վի-բաւոր
Ո՛հ կուզէ զինք պահել նայուածքէ հե-ռաւոր։
Իսկ՝ աչխոյժ գրեթէ ինքնամոռ և նուազ
Հուրի և բոցի տեղ կրելով մոխիր պաղ
Կը յայտնէ ակներև թէ ալիւն իր ներքին
Սօլֆաթոր լեռի պէս կը մնայ ցրտագին
Կեղծիքն ալ իր բոլոր զարդերէ մերկուած
Իրութեան սոսկ տեսքով կերևի զանգուած
Իսկ մուսայք իսկ արուեստք պատանքուած այս սուգով
Գայլ կառնուն դէպ ի փոս կը հեծեն արտասուքով
Ինչ սև օր, ո՞ւր արև, ո՞ւր երկինք անցեալի
Թարմ հասակ, ո՞ւր էք դուք, ո՞ւր ձեր ըլլս պանծալի։
Մութին մէջ ձեր շաւիղ կերևայ հազիւ հազ,
Ո՛ տեսիլ անցեալին, երկնաձև ո՛ երազ
Ո՞ւր էք դուք, թռչունի պէս պանդուխտ ուրիշ տեղ
Կը խուսիք երբ կուգան ձիւն և բուք և հեղեղ
Բայց թռչուն կը դառնայ օրերու հետ աղուոր։
Իսկ դուք երբ կը թռիք էք անդարձ ուղևոր։
Հանդէսը կը քալէ կը հասնի մօտ փոսի
Ոչ ձայն կայ ոչ աղօթք բերան մը կը խօսի։
Լռութիւն յանկարծուստ օդի մէջ, երկրի վրայ
Կը տիրէ։ Սարսուռով ամեն սիրտ կերերայ,
Այն ատեն փոսին ծայր կ'փռուի մէկ դիակ,
Ջիւնագոյն նուրբ կտաւ իրեն է զարդ միակ,
Իր երես գեղանի կը պահէ շնորհք դեռ։
Թեպէտ և միշտ անշարժ՝ իր աչքեր և շուրթեր
Կարծես թէ կը հեգնեն բաղդին դէմ մեղմօրէն
Որ երեն լոյս տուաւ զրկելով իր մօրէն
Եւ հիմա մահ կուտայ զրկելով իր սէրէ
Ա՛խ զրկում բօրալի է զրկում էգ սեռէ
Հանդիսորդք նայուածքով և տրտում և տգոյն
Կը մօտին դիակին և տալով սերտ ողջոյն
Կը ցրուին հանդէսի միշտ այս է կատարած,
Ո՞վ կեանքս միւս եզրը կեղծիքներ է տարած։
Այս եզր է նոր ուղի եթէ ոչ վիհ անել...։
Մինթէ՞ այս վիհ կընայ մեր կեանքը խա-փանել . . .
Ա՛լ չէ փոյթ, անգութ մահ . . . , Հիմա փոս կը լեցուի
Պատանքի վրայ պատանք սև հողի կը գիզուի։
Եւ դիակ կը թաղուի։ Անցաւոր ողորմ՝
Ցոյսի մը սիրահար այս փոսը շիրիմ է։

Ս. Ռ-կանեան

ԱԶԴ

Թաղական խորհուրդս կը փու-թայ բարեպաշտ ուղղայնոց ծանու-ցանել որ Ազգային Վարչութեան Կրօնական ժողովոյ որոշմամբ Արապ-կիրու առաջնորդ Դեր. Եղնիկ սըր-բազան եպիսկոպոսն Թաղիս Ս. Ցով-հան Ոսկեբերան եկեղեցւոյ քարո-զիչ կարգուած է։

Մնամք յարգանօք

Ատենադպիր Ատենապետ
Մանուկ Գըլըճեան Մ. Ց. Փաշալեան

11 Փետր. 1882
Ի Գարակէօմիւք

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

—

ՊԻԶՄԱՐԳ ՎԷ ԲԱՐԼԱՄԷՆԹՕ

Կաղէթ տը լ'Ալբմոնեը Տիւ Նոր ղաղէթասը Նիմ ըէսմի սուրէթտէ օլարագ ալիտէքի պէնտի նէչը լ-սիեօր։

«Բրէնս Պիզմարգը, լիւզում կէօրտիւկիւ վագրթ հէման շախ-սէն կիտիպ հազը պուլունապիլմէք իւզրէ, Ալմանիա իմբէրատօրլուղու վէ Բրուսիա գրալիյէթի բարլա-մէնթօլարընը միւպահասաթընը տահա վագըթլըճա իշլետէպիլմէք իչին, մէզքիւր բարլամէնթօլար իլէ քէնտի մահէլլի մեէմուրիյէթի մա-պէյնինտէ թէլէֆօնլար վազ իյլէ-մէք նիհէթինտէ պուլունտուղունու պիր չօգ զաղէթալար նէչը իյլէտի-լէր, բրէնսի մուշարիլէյհին պէօյլէ պիր նիհէթտէ պուլունմամըշ օլաու-ղունու մէվզուգէն խապէր վիրիրիզ։ Ղունուն սէպէպի իսէ պիր թարաֆ-տան բարլամէնթօ իշլերինէ սարֆ իտէճէք, հաթթա շիմտի քի ֆէտա իյլէտիկի գատար պիչէ, պօշ վագ-թը օրմատըզը իտուկի կիպի, թա-լաֆը տիկերտէն տախի միւմիլէյհ ճէնապէրինին տատթարճա տէվամ ու իմթիտատ իյլէեէն պիթմէզ թիւ-քէնմէզ նումզարաս զարշը, էվտէ գալարագ մուհաֆազայի նէֆս իյ-լէմէք հազը արզուսունտա պու-լունմագտա օրմատը տըր։»

Նասըլ քի կէօրիւնիւեօր, բրէնս Պիզմարգ բարլամէնթօ ուսուլինէ գարշը քէնտի նէֆէթինի իզհար իյ-լէմէքտէ տիր։

Պիր թարաֆտան միւմիլէյհ պէօյլէճէ բարլամէնթօ ուսուլունուն վէ սերպէսթիյէթ իւզրէ միւպա-հասանը իթիպարընը զըրմագ ի-չին հէր նէվ զայրէթ ու ֆէտա-քեարլըգտա պուլունտուղու հալտէ, իմբէրատօր տա, միւմբինի մերթէ-պէ, մէվզգէի միւպահասաթտա կէօ-րիւնմէքտէ տիր։

Սիլէզիատա վագը Բէյխանպաք շէհրի հալը հազըր թարաֆտարանը գօմիթէսի պիր արիզէ իլէ քէնտի սատագաթընը իմբէրատօրա արզ ու պէեան իյլէմիշ օրմաղին, հաշ-մէթլու Կիյեօմ հազրէթլերի շէոյ-լէճէճ ճէվապ վէրմիշ տիր։

«Բէյխանպագ հալը հազըր թա-լաֆտարանը ճէմիյէթինին գօմի-թէի ճէտիտէսինին պանա վէ պէ-նիմ խանէտանըմա քէմալի սատա-գաթ իւզրէ գալմագտա օլտուղու-զունու մա էլ մէճմունիյէթ միւշա-հէտէ իյլէտիմ։ Յօն նիւմանեիյէր իլէ թէճտիտ ու թէչտիտ օլունան իշպու խալիսէթ նիշանէլէրինի, ճէ-միյէթի մէզքիւրէ ազասը վէ թա-լաֆտարանընը եիւրէքլէրինտէ բէք տերին քէօքլէր պըրագմըշ օլ-տուղունու մէճմունիյէթի քեամի-լէ իլէ անլամագտաերմ։ Նախըմա սատագաթ վէ ֆէտաի նէֆս իչին իթմիշ օլտուղունուզ վէթանբէր-վերանէ եէմինտէն տօլաեը թէշէք-քիւրիւմիւ պէեան իտէրիմ։

ԿԻՑԵՕՄ։

Պէրլինին Թակպլաթ ղաղէթասը 9 փեար. Թարիխի նիւսխէսինտէ, Ֆրանգֆօրթ, Տրէզտ, Միւնիխ, վէ Պէրլինտէ տեօրթ պիւյիւք պանդա-լարը իզհարը իֆլաս իյլէմիշ օլ-տուգլարընը խապէր վերիեօր։

Կաղէթ տը լա Պուրս ղաղէթասը տախի, 9 փեար. նիւմէրօյու նիւս-խէսինտէ շէօյլէճէ պէեանը էֆ-քեար իյլէմիշ տիր.

«Պէրլինին էն էսկի թահվիլաթ թէլլալարընտան պիրինին թախմի-նէն պէեան իյլէտիկինէ նազարէն, Իւնիոն Ժէնէրալ պանգասընը իզ-հարը իֆլաս իյլէմէսիյլէ, շէհրի մէզքիւր պօրսասընտա մուգու պու-լան զաեաթ եիւզ միլիոն ֆլանգա գարիպ պուլունմագտա տըր։

«Ումուրու սարրաֆիյէճէ մաա-լիմաթը թամմէլերի օլան զէվաթ, շու թախմինին տուն օլուպ, էկեր փեստրվար աեբնընը իլբ կիւնլերինտէ կէօրիւլէն պօրսաճա գարըշըղլը-լար մահը մէզքիւրուն նիհաեեթինէ գատար տէվամ իտերլէր իսէ, մու-գու պուլան զարար պիր միլեարա եագլաշաճագ տըր։ Էվվէլճէ կէօ-րիւլէն թէրագգլարա, մուճիպի իզտիրապ զարարլար թէագըպ իյ-լէմէքտէ օլտուգլարընտան, շու հալլերին մէնզարէսի, հէր քէսին պօրսա իչլերինտէն չէքինմէլերինէ վէսիլէ օրմալը տըրլար։

ԻԼԱՆԱԹ

Խայրաթը չէրիֆէ իչին տօգուսն Եէտի սէնէսի իպթիտասընտան տօգ. սան սէքիզ սէնէսի շուպաթը զա. եէթինէ գառար իւշ այ զարֆընա ֆէրշինէ լիւզում կէօրիւնէճէք միգտար ճէտիտ գուրշունլար իլէ հիյնի իգթիզատա զէվգ օլունճագ աթիդ գուրշունլարը զէվգիյէ վէ ֆէրշիյէսի միւթէաքիւտինէ աեիտ օլմադ շարթը, վէ միւնագատա բու. սուլասընտա մուհարրէր շէրաիթի սաիրէ իլէ պէրաբէր, իշպու շու. պաթը բումինին օն իւշինճիւ ճու. մաա իրթէսի կիւնիւ միւնագատա. եա գօնուլաճաղը միսիլլու, հիճաղ իշուն լիզումի օլան պին իչի եիւղ էլի գէյէ խամ պալ մումունուն տաիի քէզալիք եէվմի մէղքիւրտէ միւնագատասընա միւպաշէրէթ օ. լունճաղը ճիհէթլէ իթայէ թալիպ օլանլարընը էվգաֆը հիւմաեուն մէճ. լիսի իտարէսինէ կէլմէլէրի, վէ խամ պալ մումու թալիպլէրինին նիւմու. նէ կէթիրմէլէրի։

10 Եուպաթ 97 1—3

Այտրն վիլաեէթի տոխիլինտէ Գօճէթին գաղասընտա քեային գէյ. բադ վէ սէնքի սաեապ թաշլարընը տէօրթ սէնէ միւտատէթ իյմալ վէ իտարէ իթմէք, վէ սէնէվիսինէ ի. սապէթ իտէն միգտարը օն իչի թագսիթտէ թէէտիեէ զբլընմագ իւղրէ, իչի պին գբրդ լիրաեա մա. հէլլինտէ թալէպի զուհուր իթմիշ, վէ տօգսան եէտի սէնէսի շուպա. թընն եիկիրմի իչինճի կիւնիւ գա. բարը գաթիսի վիրիլէրէք, եիկիրմի պէշինճի կիւնիւ իհալէ գբլընմաը մուգարրէր պուլունմուշ օլտուղուն. տան մէղքիւր թաշլարա պէտէլի մէղքիւրտան զիեատէեէ թալիպ օ. լանլարընը մալիեէ խազինէեի ճէլի. լէսինտէ Օրման վէ Մէատին մէճ. լիսինէ, վէ թաշրատա մէր.քէզի վի. լաեէթէ միւրաճաաթ իլլէմէլէրի ի. լան օլունուր։

9 շուպաթ 97

Գուլդար տաղը մատէնի հասբլա. թընտան օթուզ պիր պին տէօրթ եիւզ ալթմըշ պիր տիրհէմ քիւ. սուր սիմը խալիս իլէ եիւզ սէքսէն պիր տիրհէմ քիւսուր ալթունուն պիր միզաիտէ ֆիրուխթի մուգար. բէր օլտուղունտան, վէ չէհրը շու. պաթը բումինին օն պիրինճի բէնճ. շէմպիհ կիւնիւ սաաթ օգուզտա, գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն, մէղքիւր սիմ վէ ալթունուն իչթի. բասընա թալէպ օլանլարը, եէվմը մէղքիւրէ տէկին մալիեէ խազինէ. սինտէ օրման վէ մատէն մէճլիսինէ միւրաճաաթ իլլէմէլէրի իլան օլու. նուր։

97 շուպաթ 4 6—6

ԹՐՕԱՏ ՇԱՐԱՊԸ

Գալաթատա, միլլէթի էրմէնիեան Ս. Լուսաւորիչ քիլիսէսի դաբուսու գարշըսընտա վագը 21 նիւմէրօլու Բումճա Նէօլօղօս զաղէթասը մաթ. պասը ալթընտա միւսիւ Մանուսսօ վէ գումբանեասը մաղազասընտա նէֆիս Թրօատ շարապլարը պուլուն. մագտա օլուպ, վէ մէղքիւր շարապ. ըը իսթիմալ իթմէքտէ օլանլար իգհարը մէճմունիյէթի իթմէքտէ օլտուղունտան, էօյէ պիր թագըմ հիյլէլի վէ եաբմա շարապլարա ալ. տանմագ իսթէմէեէն զաթլարընը, մէղքիւր մաղազաեա թէշրիֆլէրի տավէթ օլունուր։

—

Գարաքէօյ քէօրբիւսիւ իւզէրինտէ վա. ղը պէշգահվէ սահիպլէրի օլուպ, աթիտէ վազը խվգա իտէնլէր, Գողազ իչինէ, Դատրքէօյէ, Իսկիւտարա վէ ատալարա կէթմէքտէ օլան էհալիյէ իլան խէրլէր քի, Թրօատ նամ շարապլան տէբօղիթէր. լէրի օլուպ, կէրէք սանտրգ իլէ վէ կէրէք չէչէլէր իլէ ֆապրիգա ֆիեաթընա ֆիրուխթ իթմէքտէ տիրլեր։

Համդի էֆէնդի
Պիրինճի տայիրէ սահիպի
Օհաննէս Ռուբէեան
Իսկիւտար մէվգիֆի իչին
Դրէթոր Տէրվիշեան
Ն. 10 գաղինօտա
Օհաննէս Ավլաղնէան
Գատրքէօյ խաթթընտա
Եուվանդի Սարգսյան
Ատալար իչին

—

ՍԲՕՆԷՔ

Պէյօղլունտա տողրու եօլտա, Գալաթա սէրայ գարշըսընտա, Սբօնէք Նամըյլա շէօհրէթլուար օլան մաղազա միւթէպէր էհալիյէ վէ քէնտի միւշթէրիլէրինէ իլան խէրքի, կէրէք սանտրգ իլէ կէրէք չէչէլ իլէ ֆապրիգա ֆիեաթընա Թրօատ շարապը ֆիրուխթ իթմէքտէ տիր։

—

Գօնթանթէն Գօնթանթինիտէն Գէ. չէքթաշ, պիւյիւք գաղինօ, Ն. 53, սա. պըգ Քալօսի,

Թրօատ շարապընընն տէբօսու կէրէք սանտրգլա վէ կէրէք չէչէ իլէ Ֆապրիգա ֆիեաթընա ֆիրուխթ օլունուր։

—

ԻՆԿԻԼԻԶ ԷՃԶԱՀԱՆԷՍԻ

Ն. վէ Ժ. Քանգիւք պիրաեէրլէր Մէղքիւր էճզահանէ, էճզալարընընն զայէթլէ խիւկի վէ էճզայը քիսմէեվիյէ. սի վէ ալեա շարապլարբլյա միւշթէհիր օլուպ, էհալիյէ իլան խէր քի, կէրէք սանտրգլարբլա վէ կէրէք չէչէլէր իլէ Ֆապրիգա ֆիեաթընա Թրօատ շարապը ֆիրուխթ իթմէքտէ տիր։

—

ԳԲԼԳՈՒՐՆՈՒ

Մ. Տ. Տիվօլի միւթեպէր էհալիյէ խ. լան խէր քի, Շարդ շարապլարը չիրքէ. թիյլէ պիր մուգավէլէ ագտ խէրէք, Ֆէնէր իչին, Ֆապրիգա ֆիեաթընա Թրօատ շարապը ֆիրուխթ իթմէքտէ տիր։

—

ԻՍԹԱՆԳՕԼ ՊՕՆ ՄԱՐՇԷՍԻ

100,000 գալէմ էմթաաեա միշթէ. բիէրիմիզէն գօլայլըղը իչէն, իլավէ խյէ. տիք Թրօատ շարապը, Գալաթա ֆիեա. թընա ֆիրուխթ իթմէքտէյէզ։

—

ԷԲԻՐ ԷՃԶԱՀԱՆԷՍԻ

Օկիւսթ Թիթօ սահիպի, Գալաթատա Բրամվայ ճատէսի տէբօ վէ ֆիրուխթ օլունուր Թրօատ շարապը, Ֆապրիգա ֆիեաթընա, սանտրգլար վէ չէչէլէր իլէ։

—

ՏՕԳԹՕՐ Գ. Ս. ՏՕԳՐԱՇԵԱՆ

Միւմաիլէյհ Տօգթօր՝ սինին չէ. պապէթինի Լօնտրանդն թըպկիյէ տար իւլ ֆիւնունը.յլա խասթախա. նէսինտէ իմզար իտուպ, քէմալի իղղ ու շէրէֆլէ թէպապէթ, ճէր. բահլըգ վէ լավութալըգ տիբլօմա. լարընը ալտըգտան վէ Լօնտրատա տիկէր իչի խասթախանէտէ տէ հէ. քիմլիք իթտիքտէն սօնրա, չիմոի Իսթանպօլա ավտէթ իթմիշ տիր։

Միւմաիլէյհ Տօգթօր Տօպրաշեան, Իսթանպօլտա Կէտիկ բաշատա Մէր. տիվէնլի նամ Բուամ քիլիսէսինին եօգարքի սըրասընտա, Զատրրճը Ահմէտ նամ սօղագտա 12 նիւմէ. բօլու խանէտէ իգամէթ իմտիկինի, վէ հէր կիւն էօյլէնէ գատար օրա. տա պուլունարագ, քէնտույէ միւ. բաճաաթ իտէն խասթէկեանը թէ. տավի իյլէտիկինի միւթէպէր էհա. լիյէ իլան խէր։

Բէղալիք թապիպի միւմաիլէյհ, հէր բաղար իրթէսի կիւնլէրի էօյ. լէնտէն պիր սաաթ սօնրա, խանէի մէղքիւրէ կիտէն ֆաղիր խասթէ. կեանը մէճճանէն թէտավի իտէճէ. կինի տախի իյան էյլէր։

—

ՏՕԳԹՕՐ ՄԻՀՐԱՆ ԷՖԷՆՏԻ ՋԱՐԴԱՐԵԱՆ

Տօգթօրը միւմաիլէյհ, Բարիտէ իլմի թէպապէթ թահսիլ իտէրէք, պու տէֆա պուրաեա կէլմիշ օլ. տուղունտան, Գէյօղլունտա Եիշլի սօղաղընտա, Մէճմուայի Հավա. տիս մաթպաասընընն գարշուսընտան 18 նիւմէրօլու խանէտէ, հէր կիւն սապահտան սաաթ 6եա գատար պուլունմագտա օլուպ, վէ ճիւմատա կիւնլէրի տախի, սաաթ 4տէն 6եա գատար, քէնտույինէ միւրաճաաթ իտէն խասթէկեանը, մէճճանէն թէ. տավի իտէճէք տիր։

Տօգթօրու միւմաիլէյհ հէր կիւն սաաթ 8տէն ագշամա գատար, Իս. թանպօլ ճիվարընտա, Նիշանճըտա, Մուսալլա ճատտէսինտէ, 53 նիւ. մէրօլու սապրդ էճզահանէսի քէն. տիսինէ իգամէթկեահ իթթիխաղ իտէրէք՝ պուլունմագտա տը։ Բա. զար իրթէսի կիւնլէրի, մահէլլի մէղ. քիւրտէ, սաաթ 8տէն 10ա գա. տար, քէնտիսինէ միւրաճաաթ ի. տէն ֆուգարա խասթէկեանը մէճ. ճանէն պագմագտա տը։

—

ՏՕԳԹՕՐ

ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Տօգթէօրու միւմաիլէյհ, եա. լընընդ ֆրէնկի իլլէթի, վէ պէյ. սօուգլուղու, վէ ումումի ալաթը թէնասիւլիյէ (Ծննդական գոր. ծարանք), վէ իտրար եօլարընա տայիր խասթալըգլարա տիւշար օլանլարընը, էմրի թէտավիլէրինէ պագմագտա տը։

Տօգթօր Ճէլալեան էֆէնտի. սապրդը վէճճ իւղրէ, հէր կիւն սաաթ 4տէն 10ա գատար, Պաղ. չէ-գարուսունտա, Համիտիյէ թիւրպէսի սրբասընտա, Սինապ. եան Վիչէն էֆէնտինին Իրի Գա. Բոուլոն թէմիյէ օլան 32 նիւ. մէրօլու էճզահանէսինտէ խաս. թալար գտպուլ իթտիկի կիպի, բաղար կիւնլէրի տախի, Պէյօղ. լուտա, Աղա ճամիսինտէ, Սա. գըզ-աղաճը ճատտէսինտէ, 27 նիւմէրօլու քէնտի խանէսինտէ, քէզալիք մէրիդանը գապուլ էյ. լէմէքտէ տիր։

Գայիշ-տաղը սուեու իտարէսի Թրա. ֆընտան, բայիթախթըմըզ ռիսայէթլու է. հալիսինէ իթթար օլունուր քի, մէղքիւր սուտան ալմագլըգա իթթիպար իտէն զաթ. լարընը քէմալ մէրթէպէ մէճմունիյէթլէր. նիյէթիյլէ, հէր նէվի ֆէտաքեարլըգ կէօ. ղէ ալընարագ, տայիսա Քազէ օլմասընա. վէ քէնտի Քազիի հալինտէ պուլունմա, սընա, սայ ու իգտամ օլունմագտա տը։

Պէյօղլու, Գալաթա, Իսթանպոլ վէ սայիր սէմթլէր իչէն, պէյլիք պիր։ վէ եաքատ քիւշիք էքի ֆընը սու իչէն, քէնտի խանէլէրինէ Քէպիմ օլունմագ իւղրէ, պիր չէյրէք մէճիա Թալէպ օլուն. մագտա էտէ ատ, կիւնտէ պէշ Ֆընընտան զիեատէ ալան զաթլար իլէ, այրընա բա. ղարըլըգ տախի օլունագիլէճէք տիր։

Բիայէթլու էհալիյէ պիր գօլայլըգ օլ. մագ իչէն, արզու իտէն զաթլարա, պի. լէթ տէֆթէրլէրի տախի իթա օլունա. ճագ տը։

Մէղքիւր սուեուն եէրինէ, պաշգա սու վէրիլմէքլիք հիյէսինտէն արի օլմագ իչէն, բիայէթլու միւշթէրիլէրտէն, Ֆընը. լարընը իւզէրինտէ պուլունան Ֆընը վէ կէ. մի տէմիրի բէսիմի եաֆթալար պուլուն. մասընա, տիգգաթը քէսմիյէ պուեուր. մալարը բէճա օլունուր։

Բիայէթլու միւշթէրիլէր, չիմոիքի հալ. տէ, քէնտի էմրլէրինի վիրմէք իչին, Իս. թանպօլտա Սիրքէճի խկէլէսինտէ, վագը 31 նիւմէրօլու մաղազաեա, վէ Ֆընընդը. լըտա, սահիլտէ Բէրէսթէճի սօղաղընտա քեային 11 նիւմէրօլու տէբօեա, վէ Պէյ. օղլուտա տախի, Թագսիմտէ, միլլէթի Բումիեանընն Այ Թրիթա քիլիսէսի հավ. լուսունտա վագը տէբօեա Թէշրիֆ իյլէ. մէլէրի իթթար օլունուր։

—

HUILE DE FOIE DE MORUE
BRUNE-CLAIRE
DU Dr DE JONGH

Պէյէֆդանը Լէօբոլ վէ Ֆրանսանը Լէժիոն ա'Օնէօր նիշանլարընընն շըվալիէլիք վէ Իթալիանը Սէն-Մորիս վէ Սէն-Լազար նիշանընընն օֆիսիէլիք բիւթպէսինի հաեիզ պուլունան տօքտ. Տը Ժոնկուն ալըդ էսմէր բենկինտէ

ՄՕՐԻՆԱ ՊԱԼԸՂԸ ԵԱՂԸ

Իչպու պալըգ եաղընընն վերէմ, կէօքիս, զաաֆէթ, չօճուղլարընն տիւշարը հէ. լաք օլմագ, վէ քեաֆֆէք սրբրաճա խասթալըգլարընա գարշը զաեէթլէ վէ էմսալինտէն զիեատէ ֆախտէլի, վէ պիթիւն պալըգ եաղլարընտան թէմիզ, վէ գօղուսուղ օլ. տուղու քեաֆֆէք պիւեիւք հէքիմլէր թարաֆընտան թաստիգ օլունմուշ տուր։

Մէղքիւր պալըգ եաղը եալընընը, իւզէրինտէ տօքտօր տը Ժոնկուն իմզասը վէ մէօհրիւ, վէ Անսար, Հարֆօրտ վէ գօմբանիանընն իմզասընը հավի գաբսիւլէր պուլունան չիչէլէր իչինտէ սաթընը։

Գալալարընտան իհթիեաղ օլունմալը տը։

Սահիպի եէկանիլէրի ԱՆՍԱՐ ՀԱՐՖՕՐՏ վէ ԳՕՄԲԱՆԻԱ 77 Սթրանտ, Լօնտրա, Սաթընը պիթիւն էճզաճը վէ էճզա թիւճարլարը տիւքքանընընտա։

Թօքտան սաթը իչին Իսթանպոլտա տէբօղիթօսու, Գալաթատա Պանքա սօղա. ղընտա 2 նիւմէրօլու Մ. Է. Միւքուտուն մաղազասընտա տը։

Սաթընը Պէյօղլունտա Ն. վէ Ժ. Կանծիք պիրատերլէրին Ինկիլիզ էճզահանէ. սինտէ, վէ Գալաթատա Եիւքսէք գալտրրըմտա Ժ. Զագօնուն (սաղըգ Վէլիչ վէ գօմ.) էճզահանէսինտէ. վէ Իսթանպոլտա Մ. Մէսիքի վէ գօմ. Ն. Եէնիճամի սօղ. գաղընտա վագը նիւմէրօ 53 մէրքէզի էճզահանէսինտէ. վէ Մահմուտ բաշատա նիւմէրօ 49 Զօրլու օղլու, վէ Եէնիքամի իչինտէ նօւմէրօ 16 Ժ. Ալեքսան էճզա. հանէլէրինտէ։

ՄՈՒԱՑԷՆԷՑԻ ԽԱՍԹԷԿԵԱՆ

ՏՕԳԹԷՕՐ ՇՈՒԱՐՑ

Էսկիտն, Եոլ սոտ. ալթ. սաաթ 4 ն գատ.

40-Գիւրիւք Հէնտէք սօղաղը-40

Տօքթէօրիւ միւմաիլէյհին գա. պինէսինտէ, հէր նէվի հավա պա. շալարը, վէ նէֆէս եօլարընա էն. վայը էճզա պուխարլարը իւֆլէ. մէկէ մոխսուս ալէթլէր մէվճուտ օլուպ, ապ ճիկէր վէ պօղազ վէ պուրուն խասթալըգլարընա խու. սուսի օլարագ պագտըղը կիպի, է. լէքթրիք ալէթլէրիյլէ իճրա օլու. նան հէր նէվի թէտավիյի եաբար։ Էսկի կէօքիւղ վէ նէղլէ, վէ պօղ. մաճա էօքսիրիւք, վէ տիֆթէրի վէ եէլ վէ սինիր խասթալըգլարը, վէ քէօթրիմիւք վէ սարա կիպի իլլէթլէրին թապիպի խուսուսիի տիր։

Գէղա, կիզլի խասթալըգլար, զայիֆլիք վէ զայրիհիւմ։

ԿՐԹԱՐԱՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԵՂԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
Ցօրինաց
ԳՈՐԱԳՐԻՉ ՎԱՀԱՆ ԹԷԼԼԱԼԵԱՆԻ

ՎԱՒԵՐԱՑԵԱԼ
Ի ԿՐԹԱԿԱՆ ՏԵՍՉՈՒԹԵՆԷ ԱԶԳ. ԿԵՂԾ. ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ
ԵՒ ՀՐԱՄԱՆԱՒ
ԺՈՂՈՎՈՑ ՊԱՇՏՕՆԵԻՆ ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԿՐԹՈՒԹԵԱՆ

Սոյն գեղագրութիւնը չորս մասերէ բաղկացեալ է։

Շեղագիր, Նրբագիր, բոլորագիր և կօթագիր. այժմ շեղագրի մասը կը հրատարակուի որ վեց-գաւերէ կամ տետրակներէ պիտի բաղկանայ։ Ա. վարժութիւն տառերու։—Բ. միավանկ՝ բառեր։—Գ. բազմավանկ բառեր։—Դ. պարբերութիւններ։—Ե. գլեղագիր և թուանշաններ։—Զ. գլեղագրով սկըսեալ բառեր։

Կեդրոնատեղին է փոքագրիչ Վ. Թէլլալեանի գործարանը Կ. Պոլիս Ուզուն չարշը 576 և ամէն գրավաճառաց և թղթավաճառաց քով։

Սոյն աշխատութիւնը ինչպէս շատերն ալ կը վկայեն մինչև հիմա գտնուածներէն՝ գրութեամբ ամենէն լաւն, գնով ամենէն աժան, և կրկին նպատակաւն ալ գովելի և արգիւնաւոր է. վասն զի սոյն գործին համար մասնաւոր տառեր փորագրուած և ձուլուած ըլլալով, բնականաբար նոքա տպագրութիւնն ալ աժան և Հայ մանկուցն գիւրամատչելի ըլլալէն է զատ, ի մասնաւորի կը նպաստէ նաև Հայ մամլոյն, որոյ տպագրական շրջանին մէջ մինչև հիմա չի գտնուելով գեղագրական զարգաւեալ տառեր, սոյն տեսակ գործերն վիմագրութեան տրուելով շատ սուղ կելնէին. հետևաբար գիտելի է որ Հայ արուեստաւորն՝ փոքրիկ գաստատեղի մը առթիւ պիտի լրացնէ միայն թէ՝ չի պարտաւորի կատարելու իւր աշխատութիւնը։

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԵՎՐՈՊԱ ՕՐԻՆԱԼԱՐՈ

Բարիս, 25 փետր.

Ֆրանսայի ֆոնտօսու 3 %	82 80
» » 5 %	114 65
Էսհամը Ումումի տալլարը	11-20
» » գարանտը	11-1
1865 Իսթիդրադը	65-
1869 »	60-
1873 »	55-
Բուամէլի չըմէնտը. Քահվիս.	47-
Օսմանլը Պանգասը	694-37½
Դրէսդ Լիոնէ	785-
Բաս Ֆոնտօսու 3 % (1877	-
Բուսիանը Շարգ իսթիդրադը	-
Իթալիա ֆոնտօսու	85-75
Մըսրը իսթիդ. պիրլէյմիչ	525-
Իսբանիա խարիճի իսթիդրադը	26-%
Դամպիս Լոնտրա իւզէրինէ	25-29

Բարիս, (Գուլմար) 25 փետր.

Ֆրանսայի ֆոնտօսու 3 %	114-85
Էսհամը Ումումի	11-20

Լոնտրա 25 փետր.

Ինկիլիզ ֆոնտօլիտի	100-1/16
Էսհամը Ումումի տալլարը	11-1/16
» » գարանտը	10-7/8
1865 Իսթիդրադը	13-1/2
1869 »	12-1/8
1871 »	65-
1872 (Պոնտու Թէզդը)	21-3/4
1873 »	10-7/8
Տէվլէթի Ալիէնին 1877 իսթիդ. բադը	76-
Օսմանլը Պանգասը	17-1/8
Բուսիա իսթիդրադը 1873	82-3/8
Մըսրը իսթիդրադը պիրլէյմիչ	64-3/8
» իմթիազը (շըմէնտը.)	87-1/4
Տաիրա սանիէ	64-3/8
Մըսրըն Բոչիտ իսթիդրադը	85-
1877 Մաեարիսթան էհամը	93-1/2
Դամպիս Բարիզ	-

Վիէննա, 25 փետր.

Լոնտրա իւզէրինէ գամպիա	120-90
Բուսէլի սէմիր եօլ թահվիլաթը	22-50

ԳԱԼԱԹԱ ՕՐԻՆԱԼԱՐՈ

Էսհ. Ումումի փետր. 11 սգշմ. գր.	12-20
» » փետր. 12 սգհ. աչ.	12-10
» » Լոն եիւքսէք	-
» » Լոն տշաղը	-
» » Սաաթ 5 տէ	12-18
1863 Իսթիդ. (Մսաթօն) 6 %, ֆ.	65-
1865 » » 6 %, ֆ.	66-
1869 » (Բինար) 6 %, ֆ.	60-
1872 » (Պոնտու Թրէզդը	21-50
1873 » (Բինար) 6 %, ֆ.	56-
Բուսէլի չըմէնտրֆէր	19-
Բէրօր ղուրուշ	-
Հէվալէսիդ » »	-
Ագչէ ֆայիզի %	7-

—

ԱԳՏԻՕՆԼԱՐ ԹԻՒԱՐԸ

Գրէսի ժէնէրալ 6 %	6-35
Մօսէքէ ժէն 6 %	5- 5
Իսթանպոլ Պանգասը	10-
Մօսէքէ Օթօման	-
Թրամվայ 5 %	565-
Լավրիօմ (մատէն)	138-

—

ԱԳՏԷԼԵՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 գրչատ	Ղ. Փ.
Ինկիլիզ լիրասը	110-12
Ֆրանսայի ալթունու	87-50
Բոլ	90-10
Գրիմից ալթունու	81-20
Պէճաղ մէճիտիյէ	108- 1
Մէքսիք	205-
Պէշլիք	209-20
Ալթընը	127- 5
Պագըր	610-
Գարպոն գայիմէսի գարիք	890-

—

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Էն եիւքսէք	900-
Էն աշաղը	800-
Սաաթ 5 տէ	900-

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ ԿԱՐԱՊԵՏ Ն. ՓԱՆՈՍԵԱՆ